

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/97

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 16. listopada 2024.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. listopada 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnike Ivana Vidiša, Mariju Pletikosu, Margaretu Mađerić i Marinku Lukendu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/45
URBROJ: 50301-05/14-24-5

Zagreb, 16. listopada 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnike Ivana Vidiša, Mariju Pletikosu, Margaretu Maderić i Marinku Lukendu.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

Zagreb, listopad 2024.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20., 18/22. i 156/23. – u dalnjem tekstu: Zakon) uređuje tržište rada kroz posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljavanja radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošljavanja, ostale aktivnosti u cilju poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, zapošljavanje na privremenim odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u dalnjem tekstu: Zavod).

Zakonom o dopuni Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, broj 32/20.) na odgovarajući su način prilagođeni uvjeti korištenja mjere *Stalni sezonac* u cilju sprječavanja i ublažavanja negativnih efekata nastalih utjecajem bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, kao i u drugim posebnim okolnostima.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, broj 18/22.) Zavodu je dana stvarna nadležnost za odlučivanje o pravu na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, a o kojem pravu su do tada odlučivali centri za socijalnu skrb. Naknadno je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku („Narodne novine“, broj 156/23.) 1. siječnja 2024. pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom objedinjeno je u inkluzivni dodatak.

Tijekom zadnjih nekoliko godina ostvaren je značajan rast hrvatskoga gospodarstva. U razdoblju od 2016. do 2019. godine realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda kretala se od 3,6 % do 3,4 %. U 2020. godini došlo je do pada proizvodnje od 8,5 % zbog pojave pandemije odnosno djelovanja epidemioloških mjer u zemlji i svijetu. Nakon toga, realni BDP povećao se čak 13,0 % u 2021. Gospodarski rast se nastavio u 2022. kada je zabilježeno povećanje proizvodnje od 7,0 %, te 3,1 % u 2023. Prema prvim procjenama Državnog zavoda za statistiku, realna stopa rasta BDP-a u prvom tromjesečju 2024. godine iznosila je 3,9 %.

Zahvaljujući ponajprije gospodarskom rastu, u navedenom je razdoblju došlo do vrlo pozitivnih promjena na hrvatskom tržištu rada, koje se mogu uočiti promatrajući podatke iz administrativnih izvora i Ankete o radnoj snazi. Administrativna zaposlenost se povećala, dok

je kod registrirane nezaposlenosti došlo do značajnijeg smanjenja, što je dovelo i do smanjenja stope registrirane nezaposlenosti. Broj zaposlenih, prema konačnim podacima Državnog zavoda za statistiku, povećao se s 1.443.141 u 2016. na 1.663.522 u 2023. Riječ je o povećanju broja zaposlenih za 221.381 osoba odnosno 15,3 %. Trend povećanja zaposlenosti nastavio se i u 2024. godini te je tako u srpnju 2024. bilo 1.739.690 zaposlenih (prema privremenim podacima) što je u odnosu na isti mjesec 2016. godine povećanje od 17,0 %. Tijekom istog se razdoblja broj nezaposlenih smanjio s 241.860 u 2016. na 108.921 u 2023. godini, dakle za 132.932 osobe odnosno 55,0 %. I u 2024. godini broj nezaposlenih je nastavio padati te je u srpnju 2024. bilo 87.798 nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciji Zavoda. U skladu s tim, stopa registrirane nezaposlenosti pala je s 14,4 % u 2016. na 6,1 % u 2023. godini te nastavlja padati i u 2024. tako da je u srpnju 2024. godine iznosila 4,8 %.

Rezultati Ankete radne snage koju provodi Državni zavod za statistiku potvrđuju postojanje višegodišnjeg pozitivnog trenda na tržištu rada. Spomenuti rezultati pokazuju da se stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 20 do 64 godine povećala sa 59,4 % u prvom kvartalu 2016. na 73,2 % u istom kvartalu 2023. godine. Riječ je o povećanju od 13,8 postotnih bodova. Tijekom istog razdoblja stopa nezaposlenosti smanjila se s 15,0 % na 5,2 %, što predstavlja smanjenje od 9,8 postotnih bodova.

Premda je ostvaren velik napredak, stanje na hrvatskom tržištu rada još uvijek nije u potpunosti zadovoljavajuće, što pokazuje usporedba s prosjekom Europske unije. Stopa zaposlenosti u dobi od 20 do 64 godine u Republici Hrvatskoj (73,2%) i dalje je manja od prosjeka Europske unije koji je u prvom kvartalu 2024. godine iznosio 75,3 %. Također, vidljivo je kako stopa aktivnosti pokazuje umjeren rast u proteklom razdoblju, dok je u prvom kvartalu 2024. godine taj rast nešto izraženiji te stopa aktivnosti u dobi od 20 do 64 godine iznosi 77,2 %. U odnosu na isto razdoblje 2016., kada je stopa aktivnosti iznosila 69,8 %, to je povećanje od 7,4 postotnih bodova. Takvo sporije kretanje rasta stope aktivnosti uzrokovano je rastom udjela populacije izvan radne aktivnosti u ukupno radno sposobnom stanovništvu te slabijim priljevom mlade radne snage u aktivno stanovništvo.

Osim toga, izražen je problem dugotrajne nezaposlenosti. Krajem srpnja 2024. godine u evidenciji Zavoda bilo je 87.798 osoba, a od toga broja 40,7 % bilo je nezaposleno dulje od 12 mjeseci. Udio veoma dugotrajno nezaposlenih, tj. nezaposlenih više od 24 mjeseca, iznosio je 27,1 %. Drugim riječima, dugotrajna nezaposlenost čini gotovo polovinu ukupne nezaposlenosti, dok je udio veoma dugotrajno nezaposlenih gotovo trećina ukupne nezaposlenosti. Što se tiče trajanja nezaposlenosti prema spolu, udio dugotrajno nezaposlenih muškaraca u ukupnom broju nezaposlenih muškaraca iznosio je 43,3 %, dok je dugotrajno nezaposlenih žena u ukupnom broju nezaposlenih žena krajem srpnja 2024. godine bilo 38,7 %. Između muškaraca i žena, dakle, nema značajne razlike u relativnom opsegu dugotrajne nezaposlenosti.

Podaci o registriranoj nezaposlenosti krajem srpnja 2024. pokazuju da je dugotrajna nezaposlenost povezana s razinom obrazovanja. Tako je udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih bez škole i s nezavršenom osnovnom školom iznosio 62,9 %, a sa završenom osnovnom školom 57,8 %. Udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih sa završenom srednjom školom iznosio je 39 %. Naposljetku, udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih s kvalifikacijom u visokom obrazovanju (sa završenim sveučilišnim prijediplomskim studijem, sveučilišnim diplomskim studijem, sveučilišnim integriranim prijediplomskim i diplomskim studijem ili poslijediplomskim specijalističkim studijem odnosno stručnim prijediplomskim studijem ili stručnim diplomskim

studijem) krajem srpnja 2024. iznosio je 23,9 %. Što je, dakle, viša razina završenog obrazovanja, to je relativni opseg dugotrajne nezaposlenosti manji. Na temelju navedenih podataka može se zaključiti da je dugotrajna nezaposlenost u velikoj mjeri odraz neusklađenosti između obrazovne strukture ponude rada i potražnje za radom.

O spomenutoj struktурnoj neusklađenosti prema razini obrazovanja svjedoče i podaci o stopi zapošljavanja. Stopa zapošljavanja je omjer broja zaposlenih tijekom godine temeljem zasnivanja radnog odnosa osoba koje su bile registrirane kao nezaposlene te zbroja nezaposlenih početkom godine i novoprijavljenih na evidenciju nezaposlenih tijekom godine. Zabilježene su značajne razlike u stopi zapošljavanja prema razini obrazovanja. U 2023. godini stopa zapošljavanja osoba bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom iznosila je 18,3 %, s osnovnom školom 30,7 %, sa srednjom školom za zanimanja do tri godine trajanja ili školom za KV radnike 41,1 %, sa srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina ili gimnazijom 44,0 %, s kvalifikacijom u visokom obrazovanju (obrazovanje na prijediplomskoj, diplomskoj ili poslijediplomskoj razini) 53,0 %. Viša razina obrazovanja, dakle, povezana je s većom stopom zapošljavanja.

Osim velikih razlika u stopi zapošljavanja prema razini obrazovanja, postoje i razlike u stopi zapošljavanja prema programu na istoj razini obrazovanja. Tako je u 2023. godini zabilježeno da su skupine osoba sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem za, primjerice, zanimanje CNC operatera ili tehničara za električne strojeve s primijenjenim računalstvom imale znatno veću stopu zapošljavanja od skupina osoba koje su završile obrazovanje za zanimanje administrativnog tajnika ili upravnog referenta. Kod osoba s kvalifikacijom u visokom obrazovanju postoji velika razlika u stopi zapošljavanja između skupina osoba koje su završile, na primjer, studij strojarstva ili brodostrojarstva i skupina osoba koje su završile studij novinarstva ili politologije.

Usklađivanje obrazovanja s potrebama gospodarstva osobito je važno za položaj mladih na tržištu rada. U nepovoljnem su položaju mladi koji su stekli obrazovanje za takozvana suficitarna zanimanja, od koji su neka prethodno spomenuta. U još težem su položaju mladi koji imaju završeno samo osnovno obrazovanje ili srednjoškolsko gimnazijsko obrazovanje jer im nedostaju strukovna znanja i vještine.

Što se tiče usporedbe s drugim državama članicama Europske unije, u tom se pogledu obično koristi NEET stopa, odnosno pokazatelj udjela mladih osoba u dobnoj skupini od 15 do 29 godina koji nisu zaposleni, niti su u obrazovanju ili ospozobljavaju u ukupnom broju mladih u istoj dobnoj skupini. Prema zadnje dostupnim podacima, NEET stopa za 2023. godinu iznosila je 11,8 %, što je najniža razina NEET stope od 2016. godine te je vidljiv kontinuirani pad, ali u odnosu na prosjek Europske unije i dalje je nešto veća i to za 0,6 postotnih bodova u 2023. godini. Republika Hrvatska stoga, i nadalje ima nedovoljno velik udio mladih koji su uključeni u zaposlenost, obrazovanje ili ospozobljavanje.

Drugi međunarodno usporedivi pokazatelji položaja mladih na tržištu rada također pokazuju razliku između Republike Hrvatske i prosjeka Europske unije. U prvom kvartalu 2024. godine stopa nezaposlenosti mladih (15 – 29) za Republiku Hrvatsku iznosila je 11,5 %, što je u odnosu na prvi kvartal 2016. godine smanjenje od 15,8 postotnih bodova. Vidljiv je kontinuirani pad stope nezaposlenosti mladih, te smo se u prvom kvartalu 2024. godine izjednačili s prosjekom Europske koji je također iznosio 11,5 %. Stopa zaposlenosti mladih također pokazuje trend rasta, ali slabijim intenzitetom od prosjeka Europske unije i pada stope nezaposlenosti. Tako je u prvom kvartalu 2024. stopa zaposlenosti mladih (15 – 29) iznosila

44,8 %, što je u odnosu na isti kvartal 2016. godine povećanje od 6,4 postotnih bodova, ali istovremeno 4,4 postotnih bodova manje od prosjeka Europske unije.

U prethodnom je razdoblju ostvaren velik napredak u pogledu stanja na hrvatskom tržištu rada. Unatoč tome, razina zaposlenosti još nije dosegnula prosjek Europske unije. Posebno su izraženi problemi dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih koji su povezani ne samo s nedostatnim opsegom ukupne potražnje za radom, već i s nedostatkom strukturne usklađenosti ponude rada i potražnje za radom.

Zakonom se osiguravaju sljedeća prava:

- novčana naknada na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- mirovinsko osiguranje na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i ospozobljavanja na radnom mjestu i
- jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova
- novčana pomoć osobe uključene na stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
- novčana pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Materijalno pravna zaštita osigurava se nezaposlenim osobama koje su sposobne ili djelomično sposobne za rad, u dobi od 15 do 65 godina koje nisu u radnom odnosu, odnosno ne obavljaju samostalnu djelatnost. Nezaposlena osoba mora aktivno tražiti posao i biti raspoloživa za rad. Prava za vrijeme nezaposlenosti prestaju nezaposlenoj osobi zasnivanjem radnog odnosa odnosno nastupanjem određenih okolnosti propisanih ovim Zakonom. Novčana naknada najvažnija je materijalno pravna zaštita koja se osigurava nezaposlenoj osobi za vrijeme nezaposlenosti.

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti može ostvariti nezaposlena osoba po prestanku radnog odnosa odnosno obavljanja samostalne djelatnosti. Svrha novčane naknade je pružiti materijalno pravnu zaštitu onim osobama koje su postale nezaposlene bez svoje volje ili krivnje. Trajanje novčane naknade je vremenski ograničeno te ovisi o prethodnom trajanju radnog odnosa/samostalne djelatnosti i može trajati od 90 do 450 dana. Osnovni uvjet za stjecanje prava na novčanu naknadu je 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca prije prestanka radnog odnosa odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

Visina novčane naknade za prvi 90 dana korištenja iznosi 60 %, a za preostalo vrijeme 30 % od osnovice. Najviši iznos novčane naknade ne može za prvi 90 dana korištenja biti viši od 70%, a za preostalo vrijeme viši od 35 % od iznosa prosječne neto plaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku. Prosječna neto plaća isplaćena po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u 2023. godini iznosila je 1.148,00 eura. Najniži iznos novčane naknade ne može biti niži od 50 % iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja. Visina minimalne plaće za 2024. godinu utvrđena je u bruto iznosu od 840 eura i umanjenja za doprinose za obvezna osiguranja iznosi 706,50 eura.

Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe. Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu koja je obavljala samostalnu djelatnost čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni

doprinosi za obvezna osiguranja, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti. Ako se osnovica ne može utvrditi na opisan način, utvrđuje se u visini minimalne plaće.

U 2023. godini prosječni broj korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti u bio je 21.882 osobe. U prosječnome broju korisnika novčane naknade prevladavaju žene (s udjelom od 58,9 %), zatim osobe srednje radne dobi od 25 do 54 godine (71,1 %), osobe srednjoškolske razine obrazovanja (60,4%) te kratkotrajno nezaposlene osobe (96,7 %). Korištenjem novčane naknade obuhvaćeno je u prosjeku 20,0 % nezaposlenih osoba. Osobe sa završenim srednjoškolskim i završenim visokim obrazovanjem češće su obuhvaćene novčanom naknadom (21,76 % odnosno 26,50 %) nego osobe niže razine obrazovanja (11,76 %), dok su kratkotrajno nezaposlene osobe višestruko češći (31,68 %) korisnici novčane naknade u odnosu na dugotrajno nezaposlene osobe (1,71 %). Prosječno isplaćena novčana naknada iznosila je 416,38 eura. Najviši iznos novčane naknade u 2023. godini iznosio je 711,01 eura.

Prema preporuci Vijeća EU za 2020. godinu Republika Hrvatska treba ojačati mјere i institucije tržišta rada i poboljšati adekvatnost naknade za nezaposlene. Imajući u vidu preporuku, Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO) je predviđena izrada analize adekvatnosti novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti uz odgovarajuće zakonodavne izmjene.

Naime, činjenica je da je obuhvat korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti relativno nizak, jer uključuje svega oko 20,0 % nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju Zavoda. Stoga ova činjenica upućuje na zaključak da su propisani uvjeti za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti strogi i ograničavajući te je iste potrebno preispitati s ciljem pružanja adekvatne materijalno pravne zaštite nezaposlenim osobama.

Kako bi se postigao navedeni cilj, Ekonomski institut Zagreb proveo je u 2022. godini analizu adekvatnosti novčane naknade, a Konačno izvješće o analizi adekvatnosti novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti i preporuke za zakonodavne izmjene (u dalnjem tekstu: Analiza) dostavljeno je krajem rujna 2022. godine. Preporuke Ekonomskog instituta Zagreb temelje se na zaključcima prema kojima je zadaća novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti zaštita radnika od negativnih posljedica nezaposlenosti. Ta zaštita mora biti primjerena na način da osigura nezaposlenoj osobi, s jedne strane, dostojanstven život koji će joj omogućiti pronalazak kvalitetnog zaposlenja, te, s druge strane, neće utjecati na njezinu motiviranost za zaposlenje. Uvjeti za ostvarivanje novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti moraju biti takvi da postave ravnotežu između materijalne zaštite nezaposlene osobe i njezine aktivacije na tržištu rada. U bitnome, navedenim preporukama predloženo je povećanje novčane naknade nakon 90-og dana korištenja, kao i olakšan pristup ostvarivanju i ponovnom korištenju toga prava.

Osim prava za vrijeme nezaposlenosti, Zakonom se uređuju i pravo na novčanu pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i pravo na novčanu pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Novčana pomoć može se priznati osobi koja je uključena na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja koje

provodi Zavod. Mjera stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa koja je bila namijenjena mladim osobama bez radnog iskustva u stećenim kvalifikacijama, za stjecanje prvog radnog iskustva i praktičnih vještina ili uvjeta za polaganje stručnog ispita, provodila se do 2020. godine. Osoba koja je bila uključena u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa imala je pravo na novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja, za dane provedene na stručnom osposobljavanju i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita.

Zakonom se uređuje i povremeni rad redovitih učenika tzv. rad preko učeničkih servisa. Poslove posredovanja za povremeni rad redovitih učenika obavljaju srednjoškolske ustanove i to za vrijeme zimskog, proljetnog i ljetnog odmora. Način obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika propisan je Pravilnikom o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem („Narodne novine“, broj 28/19.). Ugovor o povremenom radu redovitog učenika sklapaju maloljetni redoviti učenik uz supotpis zakonskog zastupnika ili skrbnika i naručitelja posla, a uz posredovanje srednjoškolske ustanove. Ugovor o povremenom radu redovitog učenika je vjerodostojna isprava za obračun i naplatu učenikove zarade, doprinosa prema posebnim propisima te naknade za srednjoškolsku ustanovu koja ne može biti veća od 10% od iznosa učenikove zarade.

S obzirom da se povremeni rad redovitih učenika tijekom zimskog, proljetnog i ljetnog odmora sve više koristi, potrebno je osigurati dodatnu zaštitu učenika koji rade posredstvom srednjoškolskih ustanova. Naime, cijena rada učenika nije propisana, već je ista predmet ugovora o povremenom radu redovitog učenika kojeg sklapaju naručitelj posla i učenik, uz posredovanje srednjoškolske ustanove. Također, Pravilnikom o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem propisane su samo upravne mjere u slučaju ako redoviti učenik radi protivno propisanim odredbama, ali ne i prekršajne sankcije.

Nadalje, Zakonom je uređeno kako obrazovanje za zapošljavanje treba biti usklađeno s aktualnim i predviđenim potrebama tržišta rada, procijenjenim kompetencijama osobe i profesionalnim uvjetima. U tom smislu, predviđena je obveza vrednovanja obrazovnih programa u cilju njihova unapređenja. Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti i odnose se na programe obrazovanja odraslih za stjecanje skupova ishoda učenja te djelomičnih i cjelovitih kvalifikacija. S obzirom da je Zakonom o obrazovanju odraslih („Narodne novine“, broj 144/21.) propisana obveza povezivanja obrazovanih programa s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom, kao i kriteriji za provođenje i financiranje formalnih i neformalnih obrazovnih programa, potrebno je s istim uskladiti provedbu i financiranje obrazovanja za zapošljavanje koje provodi Zavod. Nadalje, kako Zakonom o obrazovanju odraslih nisu obuhvaćeni programi cjeloživotnog učenja na tercijarnoj razini, već su isti uređeni Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22.), potrebno je obuhvatiti i kategoriju programa u visokom obrazovanju.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci

Novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti treba osigurati nezaposlenoj osobi primjerenu egzistenciju koja će joj omogućiti pronalazak kvalitetnog zaposlenja. Kako bi materijalno pravna zaštita bila adekvatna, stručna Analiza kao podloga za zakonske izmjene, pokazala je da je potrebno povećati iznos novčane naknade nakon prvih 90 dana korištenja iste, kada prema Zakonu nezaposlene osobe ostvaruju samo 30 % osnovice. Ujedno, Analiza

je pokazala da je novčana naknada za prvih 90 dana korištenja u visini od 60 % osnovice primjerena te je na razini većine država članica EU. Stoga se ovim Prijedlogom zakona (u dalnjem tekstu: Prijedlog zakona) propisuje povećanje iznosa novčane naknade sa sadašnjih 30 % na 35 % osnovice i to za razdoblje od 91. do 180. dana nezaposlenosti. Na ovaj način procijenjeno je da bi se uspostavila ravnoteža u smislu da korisnici, s jedne strane, ostaju u evidenciji Zavoda dok je naknada izdašna i tako ostvaruju socijalnu sigurnost, dok s druge strane, traže odgovarajući posao i poboljšavaju izglede da se zaposle te ostanu dulje izvan nezaposlenosti. S obzirom da se Zakonom propisuje gornji limit novčane naknade, ovim Prijedlogom zakona na odgovarajući način povećava se i gornji limit za razdoblje od 91. do 180. dana korištenja novčane naknade, pa se novčana naknada u navedenom razdoblju ne može isplatiti u iznosu višem od 40 % prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

Nadalje, Analiza je pokazala da su osobe mlađe od 30 godina češće izložene kratkotrajnim radnim odnosima te im je potrebno omogućiti pravo na novčanu naknadu pod povoljnijim uvjetima. Omogućavanjem prava na novčanu naknadu pod povoljnijim uvjetima, mladim osobama se olakšava pronalazak adekvatnog dugotrajnog zaposlenja, čime bi se prevenirao povratak ove ciljne skupine u evidenciju nezaposlenih. Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže za osobe mlađe od 30 godina smanjiti uvjet vremena provedenog na radu i to s devet na šest mjeseci u posljednja 24 mjeseca.

Kako bi ohrabrili nezaposlene osobe koje su korisnici novčane naknade da prihvate zaposlenje, potrebno je omogućiti im nastavak korištenja novčane naknade i u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa. Naime, prema Zakonu ako je novčana naknada prestala zbog ponovnog zaposljavanja prije nejzinog isteka, u slučaju ponovne nezaposlenosti, pod uvjetom da drugi radni odnos nije prestao na nedopušten način, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko je preostalo za primanje te naknade i u utvrđenoj visini. Nedopuštenim načinom podrazumijeva se prestanak radnog odnosa voljom ili krivnjom nezaposlene osobe, što uključuje i sporazumni prestanak radnog odnosa. Takvo uređenje destimulira korisnike novčane naknade da prihvate novo zaposlenje te je potrebno omogućiti da kada do ponovne nezaposlenosti dođe po prestanku radnog odnosa sporazumom, nezaposlena osoba ostvaruje pravo na nastavak korištenja novčane naknade.

U slučajevima kratkotrajnog radnog odnosa potrebno je odrediti povoljniju osnovicu za stjecanje novčane naknade. Naime, Zakonom je propisano da u osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade ne ulaze naknade plaće odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima. Ujedno je propisano da se tromjesečnim razdobljem koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno obavljanju samostalne djelatnosti, smatra razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca. Ako se osnovica ne može utvrditi na opisani način, ista se utvrđuje u visini minimalne plaće. Intencija ovakvog rješenja bila je da nezaposlene osobe koje u tromjesečnom razdoblju prije prestanka radnog odnosa ostvaruju naknadu plaće odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima (npr. naknadu plaće zbog privremene nesposobnosti za rad) ne budu u nepovoljnijem položaju od onoga u kojem bi bile da istu naknadu nisu ostvarivale budući da je navedena naknada u pravilu niža od iznosa plaće. Međutim, u nekim slučajevima kod utvrđivanja osnovice kombinacija plaće i naknade plaće bila bi povoljnija za nezaposlenu osobu od osnovice utvrđene u visini minimalne plaće. Također, za kraći prekid kontinuiteta na dane vikenda i blagdana između dva radna odnosa, nije prihvatljivo rješenje o primjeni odredbe o osnovici u visini minimalne plaće. Stoga se ovim Prijedlogom zakona propisuje povoljnije određivanje osnovice za utvrđivanje visine

novčane naknade te bi se u osnovicu uračunavala i naknada plaće, ako bi to bilo povoljnije za nezaposlenu osobu. Ujedno se prekid kontinuiteta tromjesečnog razdoblja na dane vikenda i blagdana ne bi smatrao prekidom.

Nadalje, obzirom da se mjera stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa provodila do 2020. godine, potrebno je brisati odredbe koje uređuju pravo na novčanu pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

U cilju dodatne zaštite učenika koji rade posredstvom srednjoškolskih ustanova, ovim Prijedlogom zakona predlaže se urediti povremeni rad redovitih učenika uz posredovanje srednjoškolske ustanove, propisati minimalnu učenikovu zaradu po satu, kao i uvećanje zarade za sate rada nedjeljom, blagdanom i neradnim danom. Ujedno se predlaže propisivanje prekršajnih odredbi u slučaju nepoštivanja pravila o povremenom radu redovitih učenika.

Također, ovim Prijedlogom zakona jasnije i preciznije uređuje se obrazovanje odraslih na način da obrazovni programi moraju biti temeljni na Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, bilo da se radi o formalnim ili neformalnim programima obrazovanja, uključujući i programe visokih učilišta na razini visokog obrazovanja koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja. Prihvatljivost programa za provedbu i financiranje utvrđuje se sukladno aktualnim i predviđenim potrebama tržišta rada na temelju analitičkih podataka iz portala tržišta rada u nadležnosti ministarstva nadležnog za rad, kao i praćenja zapošljivosti osoba sa stečenim kvalifikacijama. Stoga se propisuje zadaća ministarstva nadležnog za rad u praćenju sadašnjih i budućih potreba tržišta rada te definiranju preporuka za obrazovnu upisnu politiku na temelju portala tržišta rada i praćenja osoba sa stečenim kvalifikacijama.

Ujedno, kako su tijekom primjene Zakona uočeni nedostatci u pojedinim odredbama koji su onemogućavali pravilno i efikasno postupanje, ovim se Prijedlogom zakona propisuju jasne i nedvojbene odredbe te se iste usklađuju sa sudskom praksom.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu na poziciji Zavoda na aktivnosti A689014 Naknade nezaposlenima, i to u 2025. godini u iznosu od 141.511.000,00 eura, u 2026. godini u iznosu od 140.611.000,00 eura i u 2027. godini u iznosu od 140.703.000,00 eura.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20., 18/22. i 156/23.), u članku 4. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravne i fizičke osobe mogu obavljati ako su registrirane za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu.“.

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 8.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 9. broj: „7“ zamjenjuje se brojem: „8“.

Dosadašnji stavci 9., 10. i 11. postaju stavci 10., 11. i 12.

U dosadašnjem stavku 12. koji postaje stavak 13. broj: „11“ zamjenjuje se brojem: „12“.

Članak 2.

Iza članka 5. dodaje se članak 5.a koji glasi:

„Članak 5.a

(1) Srednjoškolske ustanove mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad redovitih učenika koji mogu raditi za vrijeme odmora, čije trajanje za svaku školsku godinu odlukom određuje ministar nadležan za obrazovanje.

(2) Za posredovanje za rad maloljetnog redovitog učenika srednjoškolske ustanove moraju imati pisanu suglasnost njegovog zakonskog zastupnika ili skrbnika, a za učenika mlađeg od 15 godina i pisanu suglasnost nadležnog inspektora.

(3) Zahtjev za pisanu suglasnost nadležnog inspektora iz stavka 2. ovoga članka podnosi zakonski zastupnik ili skrbnik učenika mlađeg od 15 godina, a suglasnost se izdaje u roku od 10 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(4) O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka odlučuje se rješenjem.

(5) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje se sukladno propisu o Državnom inspektoratu.

(6) O povremenom radu redovitog učenika sklapa se ugovor o povremenom radu redovitog učenika.

(7) Ugovor iz stavka 6. ovoga članka sklapaju maloljetni redoviti učenik uz supotpis zakonskog zastupnika ili skrbnika i naručitelja posla, a uz posredovanje srednjoškolske ustanove.

(8) Ugovor iz stavka 6. ovoga članka mora sadržavati broj pod kojim su srednjoškolske ustanove upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad, ime i prezime učenika, datum i mjesto rođenja učenika, OIB učenika, broj članske isprave, puni naziv i sjedište naručitelja posla, podatke o vrsti poslova, broju radnih sati, cijeni sata rada i iznosu zarade.

(9) Ugovor iz stavka 6. ovoga članka se sklapa u tri istovjetna primjerka.

(10) Ugovor iz stavka 6. ovoga članka za srednjoškolske ustanove je vjerodostojna isprava za obračun i naplatu:

- 1) zarade za obavljeni rad redovitog učenika
- 2) doprinosa po osnovi obveznih osiguranja u određenim i posebnim okolnostima prema posebnim propisima i
- 3) naknade srednjoškolskoj ustanovi koja ne može biti veća od 10% od iznosa učenikove zarade.

(11) Minimalna učenikova zarada po satu izračunava se tako da se iznos minimalne bruto plaće u Republici Hrvatskoj prema posebnom propisu, podijeli sa 160.

(12) Učenik ima pravo na 50-postotno uvećanje zarade za sate rada nedjeljom, blagdanom i neradnim danom.

(13) Naručitelj posla dužan je isplatiti zaradu, doprinose i naknadu iz stavka 10. ovoga članka najkasnije 15 dana od završetka rada učenika.

(14) Srednjoškolska ustanova je dužna zaradu doznačiti na račun učenika te obračunati i uplatiti doprinose iz stavka 10. točaka 1. i 2. ovoga članka u roku od tri radna dana od dana uplate sredstava na račun srednjoškolske ustanove.“.

Članak 3.

U članku 6. stavku 1. iza riječi: „u radnom odnosu“ dodaju se riječi: „koji su po toj osnovi obvezno osigurani prema propisima o mirovinskom osiguranju“.

U stavku 2. točki 1. riječi: „i trgovci pojedinci,“ brišu se.

U točki 11. na kraju rečenice briše se riječ: „i“.

U točki 12. briše se točka i dodaje riječ: „i“.

Iza točke 12. dodaje se točka 13. koja glasi:

„13. udomitelj koji obavlja standardno udomiteljstvo i udomitelj koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu.“.

Članak 4.

U članku 7. dodaje se oznaka stavka (1).

U stavku 1. točka 6. briše se.

Dosadašnja točka 7. postaje točka 5.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) U postupku rješavanja o pravima iz stavka 1. ovoga članka i vođenju u evidenciji nezaposlenih osoba primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.“.

Članak 5.

Članak 10. mijenja se i glasi:

„(1) Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, odnosno koja ne obavlja samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:

1. nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno nema više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
2. nije član zadruge
3. nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
4. nije zaposlena prema posebnim propisima
5. nije ostvarila pravo na mirovinu, osim prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad i prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti odnosno ako je ostvarila pravo na obiteljsku mirovinu koja joj se ne isplaćuje
6. ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu
7. nije osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
8. nije uključena u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti
9. nije redoviti učenik ili student
10. ne ostvaruje prava na roditeljnju, roditeljsku ili posvojiteljsku poštedu od rada odnosno roditeljnju, roditeljsku ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu ili
11. ne obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) O podacima iz stavka 1. točaka 1. do 11. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.“.

Članak 6.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„(1) Zavodu se može prijaviti nezaposlena osoba državljanin treće zemlje kojem je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj, ako ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima i ispunjava uvjete iz članka 10. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka prijavljuje se prema mjestu boravišta.

(3) Nezaposlena osoba državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka prestati će se voditi u evidenciji Zavoda s danom isteka privremenog boravka.

(4) Ako je nezaposlena osoba državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ostvarila pravo na novčanu naknadu iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, a privremeni boravak joj istekne prije utvrđenog prava na novčanu naknadu, pravo na novčanu naknadu će prestati s danom isteka privremenog boravka.“.

Članak 7.

U članku 17. stavak 1. mijenja se i glasi:

,,(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji, ako ta osoba:

1. zasnuje radni odnos
2. počne obavljati samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona
3. ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesecni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
4. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
5. registrira trgovacko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno stekne više od 25% udjela u trgovackom društvu ili drugoj pravnoj osobi
6. postane član zadruge
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. zaposli se prema posebnim propisima
9. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti
10. uključi se u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti
11. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
12. obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
13. ostvari prava na roditeljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku pošetu od rada odnosno roditeljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu
14. postane redoviti učenik ili student
15. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac
16. bude pritvorena ili joj bude određen istražni zatvor
17. nastupi na izdržavanje kazne zatvora
18. navrši 65 godina života
19. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima organizirao odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja

20. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu

21. postane osiguranik produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

22. se odjavi s evidencije ili

23. u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.“.

U stavku 4. iza riječi: „profesionalnim sposobnostima“ dodaju se riječi: „odnosno ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca“.

Članak 8.

U članku 19. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vođenja u evidenciji, prijaviti u evidenciju kao nezaposlene osobe, i to:

1. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, nakon proteka onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. osobe iz članka 17. stavka 1. točaka 4. i 19. ovoga Zakona i osobe iz članka 17. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon šest mjeseci i

3. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 20. ovoga Zakona, nakon tri mjeseca.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točaka 1., 2., 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 21. i 22. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.“.

Članak 9.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„(1) Obrazovanje za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti pripreme i profesionalnog odabira te profesionalne selekcije, upućivanja kandidata u obrazovne programe, praćenje učinkovitosti programa obrazovanja te njihovo financiranje i sufinanciranje.

(2) Prihvatljivost programa obrazovanja za financiranje i sufinanciranje utvrđuje se na temelju potreba tržišta rada putem analitičkih alata za analizu i praćenju provedbe obrazovanja.

(3) Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti, a osobito se odnose na:

1. programe formalnog obrazovanja usklađene s Hrvatskim kvalifikacijskom okvirom u nadležnosti ministarstva nadležnog za obrazovanje

2. programe formalnog obrazovanja usklađene s Hrvatskim kvalifikacijskom okvirom u nadležnosti drugih tijela državne uprave

3. programe neformalnog obrazovanja usklađene s Hrvatskim kvalifikacijskom okvirom koji se donose uz suglasnost ministarstva nadležnog za rad i

4. programe visokih učilišta na razini visokog obrazovanja koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja usklađene s Hrvatskim kvalifikacijskom okvirom.

(4) Osoba može biti uključena u obrazovanje za zapošljavanje ako je obrazovni program usklađen s aktualnim i predviđenim potrebama tržišta rada, procijenjenim kompetencijama osobe i profesionalnim uvjetima te kriterijima iz stavka 6. ovoga članka.

(5) O rezultatima vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa, Zavod izrađuje godišnje izvješće.

(6) Kriterije vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa, utvrđuje odlukom ministar nadležan za rad.“.

Članak 10.

Iza članka 25. dodaje se članak 25.a koji glasi:

„Članak 25.a

(1) Ministarstvo nadležno za rad analizira i prati informacije o sadašnjim i budućim potrebama tržišta rada i potrebnim kompetencijama, prati zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama te prikuplja podatke potrebne za uspostavu portala tržišta rada kao alata za donošenje politika na tržištu rada i financiranje obrazovanja.

(2) Portal tržišta rada daje sveobuhvatnu sliku tržišta rada, prikaz ponude i potražnje na tržištu rada u Republici Hrvatskoj prema zanimanjima, obrazovnim kvalifikacijama i nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

(3) Ministarstvo nadležno za rad daje preporuke za obrazovnu upisnu politiku na temelju portala tržišta rada i praćenja zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama radi definiranja upisnih kvota u području srednjoškolskog i visokog obrazovanja.

(4) Podaci s portala tržišta rada trebaju biti dostupni prilikom odabira i prijave obrazovnih programa.“.

Članak 11.

Članak 35. mijenja se i glasi:

„Mjere aktivne politike zapošljavanja iz članka 34. ovoga Zakona provode se na temelju programa koje donosi Zavod, a obuhvaćaju osobito:

1. programe poticanja zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba za stjecanje radnog iskustva i povećanje razine zapošljivosti

2. programe poticanja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih i drugih skupina teže zapošljivih nezaposlenih osoba

3. programe samozapošljavanja nezaposlenih osoba i programe održivosti poslovnih subjekata koji su koristili potporu za samozapošljavanje

4. programe obrazovanja za stjecanje kompetencija potrebnih na tržištu rada za nezaposlene osobe i radnike

5. zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, a koji se odnose na programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i povijesnih spomenika i drugih djelatnosti i

6. programe očuvanja radnih mjesta koji obuhvaćaju stalne sezonce, zadržavanje u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mesta zbog pada poslovne aktivnosti poslodavca i zadržavanja u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mesta koji imaju neki od faktora otežanog zapošljavanja.“.

Članak 12.

U članku 36. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ocjenjivanje zahtjeva za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar.“.

Članak 13.

Članci 37. do 42. brišu se.

Članak 14.

U članku 43. stavci 5., 6. i 7. brišu se.

Dosadašnji stavci 8., 9. i 10. postaju 5., 6. i 7.

Članak 15.

U članku 44. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. do 4. te stavci 5. i 6. koji glase:

„(2) U osnovicu iz stavka 1. ovoga članka ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osim ako je to za osobu povoljnije.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je nezaposlena osoba u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa ostvarivala naknadu plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osnovicu za utvrđivanje visine novčane pomoći čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo ostvarivanju naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(4) Tromjesečnim razdobljem iz stavaka 1. i 3. ovoga članka smatra se razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca u kontinuitetu.

(5) Tromjesečnim razdobljem iz stavka 4. ovoga članka smatra se i razdoblje u kojem postoji prekid kontinuiteta na dane vikenda i blagdana.

(6) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane pomoći ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1. i 3. ovoga članka, osnovica se utvrđuje u visini minimalne plaće, ovisno o postotku vremena provedenom na radu.“.

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 7., 8. i 9.

Članak 16.

U članku 45. stavak 1. mijenja se i glasi:

,,(1) Pravo na novčanu pomoć iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona prestaje ako korisnik:

1. ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobiven od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
2. nastupi na dragovoljno vojno sposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac
3. nastupi na izdržavanje kazne zatvora
4. bude pritvoren ili mu bude određen istražni zatvor
5. ostvari pravo na rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku poštedu od rada, odnosno rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu
6. zasnuje radni odnos
7. počne obavljati samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona
8. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
9. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
10. postane član zadruge
11. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
12. zaposli se prema posebnim propisima
13. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja mu se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći, odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći
14. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad, odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju ili
15. navrši 65 godina života.“.

U stavku 3. iza riječi: „ovu pomoć“ dodaju se riječi: „i u utvrđenoj visini“.

Članak 17.

Iza članka 45. dodaje se članak 45.a koji glasi:

„Članak 45.a

(1) O zahtjevu za novčanu pomoć iz članka 43. stavka 4. ovoga Zakona odlučuje u prvom stupnju područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(2) Postupak za prestanak prava na novčanu pomoć iz članka 45. ovoga Zakona pokreće po službenoj dužnosti područna ustrojstvena jedinica Zavoda i o tome odlučuje rješenjem kojim se mijenja rješenje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.“.

Članak 18.

Članak 46. mijenja se i glasi:

,,(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, nezaposlena osoba koja ima manje od 30 godina života u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, stječe pravo na novčanu naknadu ako ima najmanje šest mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(3) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka smatra se:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnog dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu koji uređuje doprinose za obveza osiguranja.

(4) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.“.

Članak 19.

U članku 47. stavak 1. mijenja se i glasi:

,,(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba:

1. kojoj je prestao radni odnos, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno rodiljnog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.“.

U stavku 3. iza riječi: „odluke nadležnog suda“ dodaju se riječi: „ili odluke javnopravnog tijela“.

Članak 20.

U članku 48. briše se oznaka stavka (1).

Stavci 2. i 3. brišu se.

Članak 21.

U članku 51. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U osnovicu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osim ako je to za osobu povoljnije.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako je nezaposlena osoba u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa ili službe, odnosno prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, ostvarivala naknadu plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo ostvarivanju naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Tromjesečnim razdobljem iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka smatra se razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca u kontinuitetu.“.

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Tromjesečnim razdobljem iz stavka 6. ovoga članka smatra se i razdoblje u kojem postoji prekid kontinuiteta na dane vikenda i blagdana.“.

Dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka, nezaposlenoj osobi se utvrđuje osnovica u visini minimalne plaće, ovisno o postotku vremena provedenom na radu.“.

Članak 22.

U članku 52. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčana naknada za prvih 90 dana korištenja iznosi 60%, za razdoblje od 91. do 180. dana korištenja iznosi 35%, a za preostalo vrijeme korištenja 30% od osnovice utvrđene prema odredbama članka 51. ovoga Zakona.“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 23.

U članku 53. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Najviši iznos novčane naknade za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70%, za razdoblje korištenja od 91. do 180. dana od 40%, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35% iznosa prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.“.

Članak 24.

U članku 54. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, nezaposlenoj osobi iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona novčana naknada pripada u trajanju od 90 dana ako je provela na radu od šest mjeseci do dvije godine.“.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. broj: „57“ zamjenjuje se brojem: „58“.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju radnog odnosa uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnem dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima.“.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi: „iz stavaka 1. i 2. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka“.

Članak 25.

U članku 55. stavku 5. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnem dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu i“.

Članak 26.

U članku 56. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona novčana naknada pripada:

1. od prvog dana po prestanku radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. od prvog dana po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.“.

Članak 27.

U članku 57. u stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. koji ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesecni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini“.

Točke 5. i 6. brišu se.

Dosadašnja točka 7. koja postaje točka 5. mijenja se i glasi:

„5. za vrijeme ostvarivanja prava na rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu i“.

Dosadašnja točka 8. postaje točka 6.

U stavku 2. iza riječi: „ovu naknadu“ dodaju se riječi: „i u utvrđenoj visini“.

Članak 28.

U članku 58. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnuje radni odnos
2. počne obavljati samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona
3. istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu
4. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi
5. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
6. postane član zadruge
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

8. se zaposli prema posebnim propisima

9. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane naknade

10. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

11. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

12. navrši 65 godina života

13. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima organizirao odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja

14. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu

15. obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ili

16. se odjavi s evidencije.“.

U stavku 4. iza riječi: „profesionalnim sposobnostima“ dodaju se riječi: „odnosno ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca“.

Članak 29.

U članku 59. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Nezaposlena osoba kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem, odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno postala nezaposlena zbog toga što joj je radni odnos prestao, osim ako je prestao zbog razloga utvrđenih u članku 48. stavku 1. točkama 1., 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona, odnosno ako je prestala obavljati samostalnu djelatnost iz opravdanog razloga iz članka 50. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.“.

Članak 30.

U članku 64. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Iznimno od stavka 1. točke 1., stavka 3. točke 1. i stavka 4. ovoga članka, nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu kod poslodavca ili na profesionalnu rehabilitaciju, a koja je korisnik novčane naknade, zadržava tijekom tog obrazovanja odnosno osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije pravo na novčanu naknadu.

(6) Nezaposlena osoba iz stavka 5. ovoga članka kojoj za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu ili profesionalne rehabilitacije istekne pravo na novčanu naknadu, ima pravo na novčanu pomoć do isteka tog obrazovanja odnosno osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije.“.

Članak 31.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„(1) Isplaćivanje novčane pomoći iz članka 64. stavka 1. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona te pripadajuće naknade troškova prijevoza obustavlja se korisniku:

1. kada zasnuje radni odnos u trajanju kraćem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
2. kada počne obavljati samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona u trajanju kraćem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
3. kada ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesecni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
4. za vrijeme trajanja pritvora ili istražnog zatvora
5. za vrijeme izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca i
6. kada nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac.

(2) Korisniku novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za preostalo vrijeme ugovorenog obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu i u utvrđenoj visini, pod uvjetom da u roku od osam dana od prestanka okolnosti koja je dovela do obustave, nastavi obrazovanje odnosno osposobljavanje, prijavi se Zavodu i podnese zahtjev za novčanu pomoć.“.

Članak 32.

Članak 66. mijenja se i glasi:

„Pravo na novčanu pomoć iz članka 64. stavka 1. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona te pripadajuće naknade troškova prijevoza prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnuje radni odnos u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
2. počne obavljati samostalnu djelatnost iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
3. prekine obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu
4. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
5. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
6. postane član zadruge
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. se zaposli prema posebnim propisima
9. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno

invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći

10. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

11. ostvari pravo na rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku poštedu od rada, odnosno rodiljnu, roditeljsku ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima

12. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

13. navrši 65 godina života

14. se odjavi s evidencije ili

15. završi obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu.“.

Članak 33.

U članku 69. stavak 4. briše se.

Članak 34.

U članku 72. dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.“.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. broj: „3“ zamjenjuje se brojem: „2“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 35.

U članku 73. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Postupak za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba pokreće po službenoj dužnosti područna ustrojstvena jedinica Zavoda i o tome odlučuje rješenjem.“.

Članak 36.

Iza članka 73. dodaje se članak 73.a koji glasi:

„Članak 73.a

(1) Postupak za obustavu isplate i prestanak prava za vrijeme nezaposlenosti pokreće po službenoj dužnosti područna ustrojstvena jedinica Zavoda i o tome odlučuje rješenjem kojim se mijenja rješenje iz članka 72. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) O žalbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.“.

Članak 37.

U članku 75. u stavku 2. riječi: „regionalna odnosno“ brišu se.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Ako su na osnovi pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca radniku uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen, radnik je dužan vratiti Zavodu iznose isplaćene novčane naknade.“.

Članak 38.

U članku 83. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. vodi evidenciju neaktivnih osoba prema posebnom propisu o suzbijanju neprijavljenog rada“.

Dosadašnja točka 3. postaje točka 4.

Dosadašnja točka 4. koja postaje točka 5. mijenja se i glasi:

„5. surađuje s obrazovnim ustanovama te najkasnije u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva daje mišljenje o usklađenosti obrazovnih programa s potrebama tržišta rada na temelju preporuka za obrazovnu upisnu politiku iz članka 25.a stavka 3. ovoga Zakona odnosno portala tržišta rada i praćenja zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama“.

Dosadašnje točke 5. do 10. postaju točke 6. do 11.

Članak 39.

Članak 92. mijenja se i glasi:

„(1) Inspeksijski nadzor nad zakonitošću obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnih i fizičkih osoba iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i obavljanja povremenog rada redovitih učenika srednjoškolskih ustanova iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona kod naručitelja posla obavlja inspekcija rada Državnog inspektorata.

(2) Inspeksijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika u srednjoškolskim ustanovama iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona obavlja prosjetna inspekcija prema posebnom propisu.

(3) U provedbi inspeksijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka nadležni inspektor usmenim će rješenjem u zapisniku zabraniti obavljanje neregistrirane djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti, a najkraće u trajanju 30 dana od dana donošenja usmenog rješenja u zapisniku, ako pravna ili fizička osoba nije registrirana za obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem.

(4) U provedbi inspeksijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zabranit će privremeno rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnim i fizičkim osobama odnosno obavljanje poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika srednjoškolskim ustanovama koje te djelatnosti odnosno poslove obavljaju protivno članku 4. stavcima 4., 5., 8. i 12. i članku 5.a stavcima 1., 2., 6., 7., 8., 9., 10. i 14. ovoga Zakona.

(5) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka izvršava se bez odgode, po obavljenom inspekcijskom nadzoru pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili namijenjene radu ili na drugi pogodan način, bez donošenja rješenja o izvršenju, a iznimno, kada okolnosti slučaja zahtijevaju, u roku od tri dana od dana donošenja usmenog rješenja u zapisniku.

(6) O žalbi protiv rješenja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka odlučuje se sukladno propisu o Državnom inspektoratu odnosno propisu o prosvjetnoj inspekciji.

(7) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.“.

Članak 40.

Članak 94. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.630,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj naručitelj posla pravna osoba:

1. ako se koristi radom učenika izvan odmora čije trajanje za svaku školsku godinu odlukom određuje ministar nadležan za obrazovanje (članak 5.a stavak 1.)

2. ako se koristi radom učenika bez sklopljenog ugovora o povremenom radu redovitog učenika (članak 5.a stavak 6.)

3. ako izvrši isplatu zarade u iznosu manjem od minimalne učenikove zarade po satu (članak 5.a stavak 11.)

4. ako ne izvrši isplatu uvećane zarade za sate rada nedjeljom, blagdanom i neradnim danom (članak 5.a stavak 12.)

5. ako ne izvrši isplatu zarade, doprinosa i naknadu najkasnije 15 dana od završetka rada učenika (članak 5.a stavak 13.)

(2) Novčanom kaznom od 1.320,00 do 3.980,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se naručitelj posla fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost te odgovorna osoba pravne osobe.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 6.630,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1. ako sezonskog radnika u poljoprivredi zaposli na poslovima koji se ne smatraju privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi (članak 78. stavak 1.)

2. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, za svaki radni dan ne sklopi prije početka rada (članak 79. stavak 1.)

3. ako zaposli sezonskog radnika u poljoprivredi u trajanju dužem od devedeset dana tijekom kalendarske godine (članak 79. stavak 4.) i

4. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, sklopi s osobom izuzetom člankom 78. stavkom 6. ovoga Zakona, ili s maloljetnikom, ili s osobom koja koristi rodiljna ili roditeljska prava prema posebnom propisu (članak 79. stavak 5.).

(4) Novčanom kaznom od 1.320,00 do 3.980,00 eura za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba, fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost te odgovorna osoba pravne osobe.“.

Članak 41.

Članak 95. mijenja se i glasi:

,,(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.300,00 eura do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. privremeno ili povremeno u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a ima sjedište u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora te o tome nije obavijestila ministarstvo nadležno za rad (članak 4. stavak 3.)

2. uz djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja druge djelatnosti, a koje nisu djelatnost istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnost savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu (članak 4. stavak 4.)

3. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz naplatu naknade od tražitelja zaposlenja ili pristrano djeluje u odnosu na tražitelje zaposlenja i poslodavce (članak 4. stavak 6.)

4. ako obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti (članak 4. stavak 7.)

5. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslove posredovanja za povremeni rad redovitih učenika prije upisa u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 8.) i

6. u pravnom prometu, poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu ne navede broj pod kojim je upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 11.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 eura do 2.650,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 530,00 do 1.320,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.“.

Članak 42.

Članak 96. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.310,00 eura kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba koji nije Zavodu prijavio potrebu za radnikom na propisanom obrascu, ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mjesta putem javnog natječaja (članak 32. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 260,00 do 1.060,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

Korisnici prava koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, ta prava ostvaruju u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve do njihovog prestanka.

Članak 44.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, broj 118/18, 32/20, 18/22 i 156/23).

Članak 45.

(1) Ministar na nadležan za rad uskladiti će Pravilnik o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem („Narodne novine“, broj 28/19), Pravilnik o evidencijama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje („Narodne novine“, broj 28/19, 59/20 i 34/21) i Odluku o kriterijima vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa, KLASE: 023-01/19-01/36, URBROJA: 524-04-01-01/1-19-1 od 26. ožujka 2019. godine s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Zavod je dužan uskladiti Statut i opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Propisuje se obveza prema kojoj pravne i fizičke osobe djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem mogu obavljati samo ako su registrirane za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu.

Uz članak 2.

Uređuje se povremeni rad redovitih učenika uz posredovanje srednjoškolskih ustanova i to za vrijeme odmora, čije trajanje za svaku školsku godinu odlukom određuje ministar nadležan za obrazovanje. Srednjoškolska ustanova mora imati pisano suglasnost zakonskog zastupnika ili skrbnika učenika, a za učenika mlađeg od 15 godina i pisano suglasnost nadležnog inspektora. O povremenom radu sklapa se ugovor koji je vjerodostojna isprava za obračun i naplatu učenikove zarade, doprinosa prema posebnim propisima te naknade srednjoškolskoj ustanovi. Propisuje se minimalna učenikova zarada po satu, uvećana zarada za sate rada nedjeljom, blagdanom i neradnim danom, kao i rok u kojem je naručitelj posla dužan isplatiti učenikovu zaradu, doprinose i naknadu srednjoškolskoj ustanovi odnosno srednjoškolska ustanova zaradu doznačiti na račun učenika.

Uz članak 3.

Propisuje se dodatna kategorija osiguranika za slučaj nezaposlenosti radi usklađivanja sa Zakonom o mirovinskim osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22). Ujedno se poboljšava izričaj odredbe.

Uz članak 4.

Propisuje se da se u postupku rješavanja o pravima iz ovoga Zakona primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 5.

Propisuje tko se smatra nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Uređuje se mogućnost prijave Zavodu nezaposlene osobe državljanina treće zemlje kojemu je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka radi ostvarivanja prava na novčanu naknadu. Ujedno se propisuje mogućnost prijave Zavodu, neovisno o pravu na novčanu naknadu, nezaposlene osobe državljanina treće zemlje koji ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima i može se smatrati nezaposlenom osobom u smislu članka 10. ovoga Zakona.

Uz članak 7.

Propisuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 8.

Uređuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba može ponovno, nakon proteka određenog roka ili prestanka određenih okolnosti, voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 9.

Uređuje što obuhvaća obrazovanje za zapošljavanje te koji su obrazovni programi namijenjeni povećanju zapošljivosti i prihvatljivost istih. Na ovaj način se usklađuje provedba programa formalnog i neformalnog obrazovanja sa Zakonom o obrazovanju odraslih, kao i provedba programa visokih učilišta na razini visokog obrazovanja koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja sa Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, a kojima su propisani uvjeti koje programi moraju zadovoljiti kako bi bili prihvatljivi za provedbu i financiranje te sufinanciranje.

Uz članak 10.

Propisuje zadaće ministarstva nadležnog za rad koje uključuju: analiziranje i praćenje informacija o sadašnjim i budućim potrebama tržišta rada i potrebnim kompetencijama, praćenje zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama te prikupljanje podatka za uspostavu portala tržišta rada od nadležnih tijela. Portal tržišta rada omogućuje cjelovitu sliku tržišta rada s prikazom ponude i potražnje na tržištu rada. Na temelju portala i praćenja zapošljavanja osoba sa stečenim kvalifikacijama ministarstvo nadležno za rad daje preporuke za obrazovnu upisnu politiku.

Uz članak 11.

Uređuje da se mjere aktivne politike zapošljavanja provode na temelju programa koje donosi Zavod te propisuje što isti obuhvaćaju. Programi koji se odnose na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa su brisani, dok su programi koji se odnose na obrazovanje definirani na način da obuhvaćaju sve vrste programa kojima se stječu kompetencije potrebne na tržištu rada za nezaposlene i zaposlene osobe.

Uz članak 12.

Poboljšava se izričaj odredbe na način da se jasno propisuje da ocjenjivanje zahtjeva za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar. Mjere aktivne politike zapošljavanja nisu prava. Zakonom su jasno definirana prava, a korištenje mjere aktivne politike zapošljavanja je mogućnost i stoga se kod uključivanja u mjere aktivne politike zapošljavanja ne radi o upravnoj stvari. Nakon što osoba bude uključena u mjere aktivne politike zapošljavanja ostvarivat će određena prava.

Uz članak 13.

Brišu se odredbe koje uređuju novčanu pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, obzirom da se mjera stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa prestala provoditi.

Uz članak 14.

Propisuje se brisanje određenih stavaka koji uređuju postupak ostvarivanja prava na novčanu pomoć iz razloga što su isti obuhvaćeni člankom 45.a.

Uz članak 15.

Dodatno se usklađuje određivanje osnovice za utvrđivanje visine novčane pomoći za stalnog sezona s određivanjem osnovice za utvrđivanje novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti.

Uz članak 16.

Propisuju se okolnosti zbog kojih prestaje pravo na novčanu pomoć stalnom sezonusu.

Uz članak 17.

Dodaje se novi članak koji uređuje postupak priznavanja i prestanka prava na novčanu pomoć stalnom sezonusu.

Uz članak 18.

Propisuje uvjet za stjecanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti. Nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ima najmanje 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca, stječe pravo na novčanu naknadu. Iznimka je propisana za nezaposlene osobe koje imaju manje od 30 godina života, a koje stječu pravo na novčanu naknadu ako imaju najmanje šest mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca. Na ovaj način implementirana je preporuka Ekonomskog instituta Zagreb prema kojoj valja smanjiti prethodno vrijeme provedeno na radu za osobe mlađe od 30 godina. Također propisuje se što se smatra vremenom provedenim na radu te način utvrđivanja prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

Uz članak 19.

Izvršen je ispravak odredbe, s obzirom da prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22), ako se radni odnos prekine za vrijeme rodiljnog dopusta, osoba zadržava prava (i osiguranje) do šest mjeseci djetetova života. Međutim, ako se radni odnos prekine za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta, prava se prekidaju te se osoba prijavljuje Zavodu po prestanku radnog odnosa, a ne po prestanku roditeljskog dopusta. Isto je i u slučaju prestanka radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti tijekom korištenja posvojiteljskog dopusta, koji se tada prekida. Također, briše se termin „skrbnički dopust“ jer isti nije propisan kao zasebno pravo prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama. Ujedno se poboljšava izričaj odredbe.

Uz članak 20.

Propisuje se brisati odredbe, jer nisu ispunile svoju svrhu. Naime, radilo se o osiguraču koji je trebao spriječiti zasnivanje fiktivnih radnih odnosa. Međutim, u praksi se ova odredba vješto izigravala. Na primjer osobi je prestao radni odnos na nedopušten način, ista zasniva novi, kratki, fiktivni radni odnos koji prestaje na dopušten način te potom drugi, kratki, fiktivni radni odnos koji ponovno prestaje na dopušten način, a čime ispunjava uvjete za novčanu naknadu.

Uz članak 21.

Propisuje se da u osnovicu za određivanje visine novčane naknade ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, ali samo ako je to za osobu povoljnije. Na ovaj način implementirana je preporuka Ekonomskog instituta Zagreb prema kojoj je za izračun novčane naknade potrebno uzeti u obzir prosjek plaće i naknade plaće, ako je to za osobu povoljnije, jer do sada u izračun novčane naknade nisu ulazile naknade plaće, iako bi uzimanjem istih u obzir, osoba imala veću osnovicu. Ujedno se, sukladno preporuci Ekonomskog instituta Zagreb, definira razdoblje koje se ne smatra prekidom kontinuiteta tromjesečnog razdoblja.

Uz članak 22.

Propisuje se visina novčane naknade koja za prvih 90 dana korištenja iznosi 60% osnovice, za razdoblje od 91. do 180. dana iznosi 35% osnovice te za preostalo vrijeme korištenja iznosi 30% osnovice. Na ovaj način implementirana je preporuka Ekonomskog instituta Zagreb prema kojoj se uvodi međukorak za razdoblje od 91. do 180. dana korištenja novčane naknade, a kako bi se ublažio pad nakon prvih 90 dana korištenja.

Uz članak 23.

Propisuje se najviši iznos novčane naknade u odnosu na prosječnu netoplaću isplaćenu po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku. S obzirom da je uveden međukorak u određivanju visine novčane naknade i to za razdoblje od 91. do 180. dana korištenja novčane naknade, potrebno je za navedeno razdoblje proporcionalno povećati i najviši iznos novčane naknade.

Uz članak 24.

Propisuje iznimku za osobe mlađe od 30 godina u pogledu duljine trajanja novčane naknade, a ovisno o vremenu provedenom na radu. Naime, za ovu kategoriju propisan je sniženi uvjet od najmanje šest mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca, pa je analogno tome potrebno propisati ovu iznimku. Također, izvršen je ispravak odredbe na način da se kao vrijeme provedeno na radu ne uračunava vrijeme u kojem je radnik bio na roditeljskom dopustu po prestanku radnog odnosa, jer prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22), roditeljski dopust se ne može koristiti nakon prestanka radnog odnosa, već se isti prekida. Isto je i u slučaju prestanka radnog odnosa tijekom korištenja posvojiteljskog dopusta, koji se tada prekida i korisniku ne pripada pravo na naknadu plaće po prestanku radnog odnosa. Također, briše se termin „skrbnički dopust“ jer isti nije propisan kao zasebno pravo prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama.

Uz članak 25.

Izvršen je ispravak odredbe na način da se kao vrijeme provedeno na radu ne uračunava vrijeme u kojem je radnik bio na roditeljskom dopustu po prestanku radnog odnosa, jer prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22), roditeljski dopust se ne može koristiti nakon prestanka radnog odnosa, već se isti prekida. Isto je i u slučaju prestanka radnog odnosa tijekom korištenja posvojiteljskog dopusta, koji se tada prekida i korisniku ne pripada pravo na naknadu plaće po prestanku radnog odnosa. Također, briše se termin „skrbnički dopust“ jer isti nije propisan kao zasebno pravo prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama.

Uz članak 26.

Izvršen je ispravak odredbe, s obzirom da se prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22) roditeljski dopust se ne može koristiti nakon prestanka radnog odnosa, već se isti prekida te nezaposlenoj osobi pripada pravo na novčanu naknadu od prvog dana po prestanku radnog odnosa, odnosno po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti. Isto je i u slučaju prestanka radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti tijekom korištenja posvojiteljskog dopusta, koji se tada prekida. Također, briše se termin „skrbnički dopust“ jer isti nije propisan kao zasebno pravo prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama.

Uz članak 27.

Precizira se odredba koja propisuje obustavu novčane naknade u slučaju kada osoba ostvari mjesečni primitak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika. Također, propisuje se da za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa novčana naknada se ne obustavlja, već prestaje. Nadalje, budući da se propisuje da korisnik novčane naknade to pravo nastavi koristi i za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja, jer je to za njega povoljnije, vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu više neće biti razlog obustave novčane naknade. Ujedno, se omogućuje korištenje novčane pomoći za vrijeme obrazovanja odnosno

osposobljavanja, ako prije toga istekne pravo na novčanu naknadu. Također, brišu se termini „skrbnička pošteda od rada“ i „skrbnička briga o novorođenom djetetu“ jer isti nisu propisani kao zasebna prava prema Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama.

Uz članak 28.

Propisuje uvjete pod kojima prestaje pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 29.

Propisuje pod kojim se uvjetima nezaposlenoj osobi može nastaviti isplaćivati novčana naknada. Sporazumno prestanak radnog odnosa više neće biti prepreka za nastavak isplaćivanja novčane naknade. Na ovaj način implementirana je preporuka Ekonomskog instituta Zagreb prema kojoj se omogućuje nastavak korištenja novčane naknade i u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa. Naime, cilj je ohrabriti nezaposlene osobe da prihvate zaposlenje, a u slučaju da nisu zadovoljne, uslijed sporazumnog prestanka radnog odnosa, mogu ostvariti nastavak korištenja novčane naknade.

Uz članak 30.

Propisuje iznimku prema kojoj nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje odnosno osposobljavanje na radno mjesto ili profesionalnu rehabilitaciju, a koja je korisnik novčane naknade, zadržava novčanu naknadu i za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije jer je to za osobu povoljnije od novčane pomoći. Ujedno, omogućuje se korištenje novčane pomoći, ako za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije istekne pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 31.

Propisuje razloge zbog kojih se obustavlja isplata novčane pomoći za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu te pripadajuće naknade troškova prijevoza, kao i uvjete pod kojima se isplata nastavlja.

Uz članak 32.

Propisuje razloge zbog kojih prestaje pravo na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu te pripadajuće naknade troškova prijevoza.

Uz članak 33.

S obzirom da se na novčanu naknadu pomorca primjenjuju opće odredbe o utvrđivanju osnovice za novčanu naknadu, potrebno je brisati odredbu članka 69. stavak 4.

Uz članak 34.

Zbog toga što je pravo na novčanu pomoć za nezaposlenu osobu s invaliditetom objedinjeno u inkluzivni dodatak sukladno Zakonu o inkluzivnom dodatku te je odredba kojom je uređeno to pravo prestala važiti, potrebno je na odgovarajući način izmijeniti ostale odredbe koje uređuju postupak ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti.

Uz članak 35.

Precizira se odredba koja uređuje postupak prestanka vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 36.

Dodata je nova odredba koja propisuje postupak obustave isplate i prestanak prava za vrijeme nezaposlenosti.

Uz članak 37.

Dorađena je odredba koja propisuje slučaj vraćanja isplaćene novčane naknade kada su radniku uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen temeljem pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca.

Uz članak 38.

Radi usklađivanja sa Zakonom o suzbijanju neprijavljenoga rada („Narodne novine“, broj 151/22), izvršena je dopuna odredbe koja propisuje poslove Zavoda. Ujedno se precizira odredba koja propisuje suradnju Zavoda s obrazovnim ustanovama te davanje mišljenja o usklađenosti obrazovnih programa s potrebama tržišta rada. Pritom Zavod može usklađenost i potrebe tržišta rada utvrđivati na temelju portala tržišta rada odnosno posredno na temelju preporuka za obrazovnu politiku koje daje ministarstvo nadležno za rad, a koje su već definirane na temelju portala tržišta rada.

Uz članak 39.

Propisuje inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova u svezi sa zapošljavanjem i posredovanjem za povremeni rad redovitih učenika.

Uz članak 40.

Propisuje novčane kazne za prekršaje naručitelja posla pravne i fizičke osobe te odgovorne osobe u pravnoj osobi glede povremenog rada redovitih učenika. Također, propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca pravne i fizičke osobe te odgovorne osobe u pravnoj osobi u slučaju zapošljavanja na privremenim odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi.

Uz članak 41.

Propisuje novčane kazne za prekršaje fizičke i pravne osobe te odgovorne osobe u pravnoj osobi glede obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno posredovanja za povremeni rad redovitih učenika.

Uz članak 42.

Propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca i odgovornu osobu poslodavca glede prijave potrebe za radnikom.

Uz članak 43.

Propisuje prijelaznu odredbu kojom se korisnicima prava koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, osiguravaju ta prava i nakon toga dana u istom opsegu do njihovog prestanka.

Uz članak 44.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj će se postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršiti prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Uz članak 45.

Propisuje prijelaznu odredbu o rokovima za usklađivanje podzakonskih propisa te statuta i općih akata Zavoda.

Uz članak 46.

Propisuje stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 4.

- (1) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja Zavod u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.
- (2) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, osim osiguranja za slučaj nezaposlenosti, mogu obavljati i pravne osobe kao trgovачka društva i fizičke osobe kao samostalnu djelatnost.
- (3) Strana fizička i pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora koja u toj državi obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, može u Republici Hrvatskoj privremeno ili povremeno obavljati one poslove koje je prema propisima države u kojoj ima sjedište ovlaštena obavljati, nakon što o tome obavijesti ministarstvo nadležno za rad u pisanom ili elektroničkom obliku.
- (4) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz iste mogu obavljati djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu.
- (5) Srednjoškolske ustanove mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovitih učenika u zemlji, a iznimno i za redovite učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.
- (6) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem za tražitelje zaposlenja bez naknade te djeluju nepristrano u odnosu na tražitelje zaposlenja i poslodavce.
- (7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su prije početka obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika upisati se u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad.
- (8) Prijava u evidenciju iz stavka 7. ovoga članka podnosi se ministarstvu nadležnom za rad u pisanom ili elektroničkom obliku, uz dokaz o registraciji prema posebnom propisu.
- (9) O prijavi u evidenciju ministarstvo nadležno za rad izdaje potvrdu koja sadrži broj pod kojim je pravna i fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolska ustanova iz stavka 5. ovoga članka upisana te datum upisa u evidenciju.

(10) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navesti broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad.

(11) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su ministarstvu nadležnom za rad dostavljati statističke podatke o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem.

(12) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati način obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovitih učenika te sadržaj, način i rokove dostavljanja podataka iz stavka 11. ovoga članka.

Članak 5.

(1) Kada pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu, dužne su ih obavljati u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.

(2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su obavijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i drugim bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima.

(3) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona snose odgovornost prema osobama za koje su posredovale u inozemstvu za zakonitost njihova zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju te snose troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovale ako je isti uzrokovani nezakonitim zapošljavanjem ili radom, a odgovaraju i za eventualnu štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta života i rada.

(4) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su pružiti osobama za koje su posredovale u inozemstvu svu potrebnu pomoć u ostvarivanju njihovih prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

Članak 6.

(1) Za slučaj nezaposlenosti obvezno su osigurani svi radnici u radnom odnosu i s njima, prema posebnim propisima, izjednačene osobe, kao i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju iz stavka 1. ovoga članka su:

1. obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar

2. osobe koje u skladu s posebnim propisima samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao što su odvjetnici, privatni zdravstveni radnici, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje i drugi

3. vrhunski sportaši

4. osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit
5. osobe koje obavljaju djelatnost za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili registracije, ali imaju obilježje samostalnosti, trajnosti i s namjerom stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, kada nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
6. osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje, kada nisu osigurane po drugoj osnovi i nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
7. osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u odgovarajući upisnik u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, kada nisu osigurani po drugoj osnovi, nisu korisnici mirovine ili nisu na redovitom školovanju
8. osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost i upisane se u Upisnik poljoprivrednika, a obvezno su osigurane na osobni zahtjev
9. članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava, likvidatori i upravitelji zadruga
10. hrvatski državljeni zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavca, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju i uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti
11. hrvatski državljeni zaposleni na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu, koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili kada nisu obvezno osigurani prema uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i
12. roditelj njegovatelj, njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju i njegovatelj osobe s invaliditetom.

(3) Osiguranje za osobe iz stavka 1. ovoga članka provodi se na načelu solidarnosti.

Članak 7.

Prava koja se ostvaruju na temelju ovoga Zakona su:

1. novčana naknada na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
2. mirovinsko osiguranje na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti

3. novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
4. jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova
5. prestao važiti
6. novčana pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
7. novčana pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Članak 10.

(1) Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina, koja nije u radnom odnosu odnosno koja ne obavlja samostalnu djelatnost, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:

1. ne ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesecni primitak odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
2. nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu odnosno nema više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
3. nije član zadruge ili upravitelj zadruge
4. nije predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
5. nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
6. ne obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
7. nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
8. nije zaposlena prema posebnim propisima
9. nije korisnik mirovine, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad odnosno korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje
10. ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu
11. nije osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

12. nije uključena u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti ili

13. nije redoviti učenik ili student.

(2) O podacima iz stavka 1. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.

Članak 15.

(1) Zavodu se, radi ostvarivanja prava na novčanu naknadu iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, može prijaviti nezaposlena osoba stranac kojem je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka ako ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Nezaposlena osoba stranac iz stavka 1. ovoga članka prijavljuje se prema mjestu odobrenoga privremenog boravka.

(3) Po iskorištenosti novčane naknade iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona odnosno po isteku privremenog boravka osoba iz stavka 1. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda.

Članak 17.

(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba:

1. zasnuje radni odnos
2. ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
3. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi
4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu odnosno stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
6. postane predsjednik uprave, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

10. zaposli se prema posebnim propisima

11. ispunji uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti

12. uključi se u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti

13. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

14. obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa

15. ostvari prava na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu

16. postane redoviti učenik ili student

17. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac

18. bude pritvorena ili joj bude određen istražni zatvor

19. nastupi na izdržavanje kazne zatvora

20. navrši 65 godina života

21. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima organizirao odnosno troškove snosio Zavod radi povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja

22. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu

23. postane osiguranik produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

24. se odjavi s evidencije ili

25. u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.

(2) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada ili ako svojim

postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje zbog razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1. u mjestu prebivališta ili boravišta
2. izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili organizira prijevoz na posao i s posla ili
3. izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do osme godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15 godine života, osim ako dade pisanu izjavu da prihvaca posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Zavod će nezaposlenu osobu koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci prestati voditi kao nezaposlenu ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

(5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati što se smatra odgovarajućim smještajem u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Članak 19.

(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vođenja u evidenciji, prijaviti u evidenciju kao nezaposlene osobe, i to:

1. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon proteka onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
2. osobe iz članka 17. stavka 1. točaka 3. i 21. ovoga Zakona i osobe iz članka 17. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon 6 mjeseci i
3. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 22. ovoga Zakona, nakon tri mjeseca.

(2) Osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka vode se, uz njihovu suglasnost, u evidenciji Zavoda kao ostali tražitelji zaposlenja, po dobivanju obavijesti od nadležnog tijela o ostvarenom primitku odnosno dohotku.

(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točaka 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23. i 24. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.

(4) Osoba koja je dala neistinite podatke u izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona ne može se prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba u roku od šest mjeseci od dana saznanja za neistinite podatke.

Članak 25.

(1) Obrazovanje za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti pripreme i profesionalnog odabira te profesionalne selekcije, upućivanja kandidata u obrazovne programe, kao i vrednovanje stečenih kompetencija, praćenje učinkovitosti programa obrazovanja te njihovo financiranje i sufinanciranje.

(2) Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti i odnose se na programe obrazovanja odraslih:

1. program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina i

2. program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cijelovite i djelomične kvalifikacije koji obuhvaća osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje.

(3) Osoba može biti uključena u obrazovanje za zapošljavanje ako je obrazovni program usklađen s aktualnim i predviđenim potrebama tržišta rada, procijenjenim kompetencijama osobe i profesionalnim uvjetima te kriterijima iz stavka 5. ovoga članka.

(4) O rezultatima vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa Zavod će obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za izdavanje rješenja o odobrenju izvođenja programa obrazovanja odraslih.

(5) Kriterije vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa utvrđuje odlukom ministar nadležan za rad.

Članak 35.

Mjere aktivne politike zapošljavanja iz članka 34. ovoga Zakona provode se na temelju programa koje donosi Zavod, a obuhvaćaju osobito:

1) programe poticanja zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba za stjecanje radnog iskustva i povećanje razine zapošljivosti

2) programe poticanja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih i drugih skupina teže zapošljivih nezaposlenih osoba

3) programe samozapošljavanja nezaposlenih osoba i programe održivosti poslovnih subjekata koji su koristile potporu za samozapošljavanje

4) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cijelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radnika s ciljem sprečavanja gubitka radnog mjesta u uvjetima uvođenja novih proizvodnih programa

5) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radi podizanja zapošljivosti i prilagodljivosti radnika

6) zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, a koji se odnose na programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i povijesnih spomenika i drugih djelatnosti

7) programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje nezaposlenih osoba

8) programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i

9) programe očuvanja radnih mesta koji obuhvaćaju stalne sezonce, zadržavanje u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mesta zbog pada poslovne aktivnosti poslodavca i zadržavanja u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mesta koji imaju neki od faktora otežanog zapošljavanja.

Članak 36.

(1) Mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod te uvjete i način korištenja sredstava za provođenje tih mjer godišnje donosi Upravno vijeće Zavoda.

(2) Posebni uvjeti i način korištenja sredstava utvrđuju se ugovorom između Zavoda i korisnika sredstava.

(3) Dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar.

Članak 37.

(1) Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa je mera aktivne politike zapošljavanja radi jačanja zapošljivosti i stjecanja znanja i vještina potrebnih za rad, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mesta određenog zanimanja.

(2) Korištenje mjer iz stavka 1. ovoga članka Zavod može odobriti nezaposlenoj osobi do navršenih 30 godina života koja se u evidenciji nezaposlenih osoba vodi najmanje 30 dana kao nezaposlena osoba i koja nema:

1. odgovarajuće radno iskustvo u stečenoj kvalifikaciji na srednjoškolskoj razini i razini visokog obrazovanja i

2. više od 12 mjeseci staža u stečenoj kvalifikaciji odnosno evidentiranog staža ostvarenog po toj osnovi kod tuzemnog ili inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja, bez obzira na razdoblje ukupno evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju.

Članak 38.

(1) Poslodavac može, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjeseta određenog zanimanja, s nezaposlenom osobom iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona, korištenjem mjere aktivne politike zapošljavanja, sklopiti pisani ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti u trajanju do:

1. 12 mjeseci za osobe koje su završile trogodišnje i četverogodišnje srednje obrazovanje, preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij ili

2. 24 mjeseca za osobe koje su završile trogodišnje srednje obrazovanje u programima obrazovanja za vezane obrte odnosno za osobe sa stručnim kvalifikacijama za koje je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu.

(3) Ako je ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklopljen s nezaposlenom osobom iz stavka 2. točke 2. ovoga članka koja nema evidentirani staž u mirovinskom osiguranju niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja osiguranja, poslodavac će tijekom ukupnog trajanja stručnog osposobljavanja, za tu osobu biti oslobođen od obveze doprinosa na osnovicu i obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu za zdravstveno osiguranje.

(4) Ako poslodavac tijekom trajanja ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa osobi koja se stručno osposobljava za rad isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, dužan je obračunati i uplatiti poreze i doprinose za obvezna osiguranja prema posebnim propisima.

Članak 39.

(1) Poslodavac može sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ako mu Zavod odobri korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Korištenje mjere iz stavka 1. ovoga članka Zavod će odobriti na način i u postupku koji je utvrđen uvjetima i načinom korištenja sredstava za provođenje mjere aktivne politike zapošljavanja, te će nadzirati njezinu provedbu.

(3) Na nezaposlenu osobu iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona koja odbije sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o prestanku vođenja nezaposlene osobe u evidenciji nezaposlenih, o obustavi ili prestanku prava za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 40.

(1) Ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa mora biti sklopljen u pisanim oblicima, a na osobu koja sklopi takav ugovor na odgovarajući se način

primjenjuju propisi kojima se uređuje zaštita zdravlja i sigurnost na radu i opći propis kojim se uređuju radni odnosi, osim odredbi o sklapanju ugovora o radu, plaći i naknadi plaće te prestanku ugovora o radu.

(2) Osobi koja ima sklopljen ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne može se naložiti prekovremeni rad, osim ako poslodavcu dostavi pisani izjavu o dobrovoljnem pristanku na takav rad.

(3) Osoba koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne može obavljati poslove u razdoblju između 22 sata uvečer i 6 sati ujutro te nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Članak 41.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uključio u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ima pravo na:

1. novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja, za dane provedene na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
2. naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita.

(2) Zahtjev za novčanu pomoć iz stavka 1. točke 1. ovoga članka nezaposlena osoba može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika mirovinskog osiguranja s osnove stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(3) Zahtjev za naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nezaposlena osoba može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana uplate troška polaganja, ako je ta obveza propisana posebnim propisom.

(4) O zahtjevu iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(5) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(6) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 42.

Pravo na novčanu pomoć i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnuje radni odnos
2. prekine stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
3. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi

4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
10. se zaposli prema posebnim propisima
11. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
12. ostvari pravo na roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima ili
13. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca.

Članak 43.

- (1) Stalni sezonac je osoba osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, osoba koja je provela na radu najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca u kontinuitetu i koja će kod tog poslodavca raditi najmanje jednu sezonu (u dalnjem tekstu: stalni sezonac).
- (2) Stalni sezonac iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na novčanu pomoć najduže za razdoblje od šest mjeseci produženog mirovinskog osiguranja.
- (3) Pravo na novčanu pomoć ima stalni sezonac kojem Zavod odobri i sufinancira troškove produženog mirovinskog osiguranja sukladno uvjetima i načinu korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja.
- (4) Zahtjev za novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka stalni sezonac može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja.
- (5) O zahtjevu za novčanu pomoć iz stavka 4. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.
- (6) O žalbi protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (7) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(8) Pravo na novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka stalnom sezoncu pripada od prvoga dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja.

(9) U slučaju posebnih okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožavaju život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušavaju okoliš, narušavaju gospodarsku aktivnost ili uzrokuju znatnu gospodarsku štetu, Upravno vijeće Zavoda može odlukom utvrditi da se pravo na novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka produlji za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, a poslodavcu odobri sufinanciranje troškova produženog mirovinskog osiguranja iz stavka 3. ovoga članka.

(10) Vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove za koje je stalni sezonac ostvario pravo na novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka ne uračunava se u vrijeme provedeno na radu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 44.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane pomoći iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona čini prosjek brutoplaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(2) Novčana pomoć za prvih 90 dana korištenja iznosi 60 %, a za preostalo vrijeme korištenja 30 % od osnovice utvrđene stavkom 1. ovoga članka.

(3) Najviši iznos novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70 %, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35 % iznosa prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(4) Najniži iznos novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka ne može biti niži od 50 % iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom.

Članak 45.

(1) Pravo na novčanu pomoć iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona prestaje ako korisnik:

1. ostvari mjeseci primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjeseci primitak odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobiven od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac

3. nastupi na izdržavanje kazne zatvora

4. bude pritvoren ili mu bude određen istražni zatvor

5. ostvari pravo na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu

6. zasnuje radni odnos

7. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi

8. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

9. postane član zadruge ili upravitelj zadruge

10. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator

11. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

12. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

13. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

14. zaposli se prema posebnim propisima

15. ispluni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja mu se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći

16. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

17. ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći ili

18. navrši 65 godina života.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 6. ovoga članka, pravo na novčanu pomoć se obustavlja ako poslodavac tijekom korištenja produženog mirovinskog osiguranja zaposli stalnog sezona na poslovima koje je obavljao u sezoni ili drugim srodnim poslovima, u najdužem trajanju do 30 dana, a koje ne mora biti u neprekinutom trajanju.

(3) Stalnom sezonom iz stavka 2. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu pomoć pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od osam dana po prestanku radnog odnosa i podnese zahtjev za nastavak isplate novčane pomoći.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ima najmanje devet mjeseci rada u posljednjih 24 mjeseca.

(2) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnog, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu kojim se uređuju doprinosi za obveza osiguranja.

(3) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.

Članak 47.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba:

1. kojoj je prestao radni odnos, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Nezaposlena osoba koja zbog opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stavka 1. ovoga članka, može se prijaviti i podnijeti zahtjev Zavodu u roku od osam dana od dana prestanka razloga koji je prouzročio propuštanje roka, a najkasnije 60 dana od propuštanja roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od odredaba ovoga članka nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao na temelju odluke nadležnog suda stječe pravo na novčanu naknadu ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti iste.

Članak 48.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao:

1. zbog toga što je otkazala radni odnos odnosno službu, osim u slučaju izvanrednog otkaza ugovora o radu uzrokovanog ponašanjem poslodavca

2. pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa odnosno službe
3. sudskom nagodbom kojom je utvrđen prestanak radnog odnosa
4. zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu ili nije zadovoljila tijekom pripravničkog odnosno vježbeničkog staža odnosno nije u propisanom roku položila stručni ispit koji je posebnim propisom utvrđen kao uvjet za nastavak rada
5. redovnim otkazom uvjetovanim skriviljenim ponašanjem radnika ili izvanrednim otkazom zbog teške povrede radne obveze odnosno službene dužnosti ili prestankom službe po sili zakona zbog razloga uvjetovanih ponašanjem službenika ili
6. zbog izdržavanja kazne zatvora duže od tri mjeseca.

(2) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 46. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku radnog odnosa odnosno službe ako je taj radni odnos trajao kraće od tri mjeseca, a prethodni radni odnos odnosno služba prestala na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka odnosno ako prethodna samostalna djelatnost nije prestala zbog razloga navedenih u članku 50. stavku 2. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 46. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti ako je ta samostalna djelatnost trajala kraće od tri mjeseca, a prethodna nije prestala zbog razloga navedenih u članku 50. stavku 2. ovoga Zakona odnosno ako je prethodni radni odnos odnosno služba prestala na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka.

Članak 51.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos čini prosjek brutoplaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa odnosno službe.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos, a koja je bila upućeni radnik, čini prosjek osnovice na koju su obračunani i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu koja je obavljala samostalnu djelatnost čini prosjek osnovice na koju su obračunani i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

(4) U osnovicu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne ulaze naknade plaće odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(5) Iznimno od stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, ako je nezaposlena osoba u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa ili službe odnosno prestanku obavljanja samostalne djelatnosti ostvarivala naknadu plaće odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade čini prosjek

brutoplaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo ostvarivanju naknade plaće odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(6) Tromjesečnim razdobljem iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka smatra se razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca.

(7) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, nezaposlenoj osobi se utvrđuje osnovica u visini minimalne plaće, ovisno o postotku vremena provedenom na radu.

Članak 52.

(1) Novčana naknada za prvih 90 dana korištenja iznosi 60 %, a za preostalo vrijeme korištenja 30 % od osnovice utvrđene prema odredbama članka 51. ovoga Zakona.

(2) Pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade.

(3) Utvrđena novčana naknada ostvaruje se u utvrđenoj visini za cijelo razdoblje trajanja prava.

Članak 53.

(1) Najviši iznos novčane naknade za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70 %, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35 % iznosa prosječne netoplaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(2) Najniži iznos novčane naknade ne može biti niži od 50 % iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, osim kada se visina novčane naknade određuje prema postotku vremena provedenom na radu.

Članak 54.

(1) Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi u trajanju od:

1. 90 dana ako je provela na radu od devet mjeseci do dvije godine
2. 120 dana ako je provela na radu više od dvije godine
3. 150 dana ako je provela na radu više od tri godine
4. 180 dana ako je provela na radu više od četiri godine
5. 210 dana ako je provela na radu više od pet godina
6. 240 dana ako je provela na radu više od šest godina

7. 270 dana ako je provela na radu više od sedam godina
8. 300 dana ako je provela na radu više od osam godina
9. 330 dana ako je provela na radu više od devet godina
10. 360 dana ako je provela na radu više od deset godina
11. 390 dana ako je provela na radu više od 15 godina
12. 420 dana ako je provela na radu više od 20 godina i
13. 450 dana ako je provela na radu više od 25 godina.

(2) Nezaposlena osoba koja je provela na radu više od 32 godine i kojoj nedostaje do pet godina do ispunjenja uvjeta dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu ima pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja odnosno nastupanja okolnosti iz članka 57. ovoga Zakona.

(3) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju radnog odnosa uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnem, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima.

(4) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju obavljanja samostalne djelatnosti uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu kojim se uređuju doprinosi za obvezna osiguranja.

Članak 55.

(1) Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu ovisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu prema članku 54. stavku 1. ovoga Zakona, radi zapošljavanja i samozapošljavanja.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka nezaposlenoj osobi kojoj je trajanje prava na novčanu naknadu utvrđeno prema članku 54. stavku 2. ovoga Zakona može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu za razdoblje koje ne može biti duže od dvije godine od dana kada je podnesen zahtjev za isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu.

(3) Nezaposlena osoba, kojoj je jednokratno isplaćena novčana naknada, ne može se prijaviti Zavodu prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.

(4) Nezaposlena osoba, kojoj je novčana naknada isplaćena na način iz stavka 1. ovoga članka, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako ispuní uvjet iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavka 4. ovoga članka uračunava se u vrijeme provedeno na radu:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnog, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu kojim se uređuju doprinosi za obveza osiguranja, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu.

(6) Uvjete i način isplate naknade iz stavka 1. ovoga članka propisati će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 56.

(1) Nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona novčana naknada pripada:

1. od prvog dana po prestanku radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. od prvog dana po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad odnosno rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev u roku iz članka 47. stavka 2. ili 3. ovoga Zakona, novčana naknada pripada od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 57.

(1) Isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku:

1. za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. za vrijeme dragovoljnog vojnog osposobljavanja ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac

3. tijekom izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca
4. za vrijeme trajanja pritvora odnosno istražnog zatvora
5. za vrijeme stručnog ospozobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa
6. za vrijeme obrazovanja i ospozobljavanja na radnom mjestu kod poslodavca
7. za vrijeme ostvarivanja prava na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu i
8. za vrijeme uključenosti u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti.

(2) Korisniku novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave i podnese zahtjev za novčanu naknadu.

Članak 58.

- (1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:
 1. zasnuje radni odnos
 2. istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu
 3. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi
 4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
 5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
 6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
 7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
 8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
 9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
 10. se zaposli prema posebnim propisima
 11. ispunji uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade odnosno

invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane naknade

12. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

13. ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane naknade

14. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15. navrši 65 godina života

16. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja

17. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu ili

18. se odjavi s evidencije.

(2) Pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ne prihvati ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje zbog razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1. u mjestu prebivališta ili boravišta

2. izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili sam organizira prijevoz na posao i s posla ili

3. izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Iznimno odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do osme godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako dade pisani izjavu da prihvaca posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi koja se vodi u evidenciji Zavoda dulje od 12 mjeseci ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispunite uvjete utvrđene u članku 46. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlenoj osobi kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim zbog razloga utvrđenih u člancima 48. i 50. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nezaposlenoj osobi iz članka 54. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 51. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi kod ponovnog stjecanja prava na novčanu naknadu, u vrijeme provedeno na radu prema članku 54. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.

Članak 64.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje koje organizira odnosno troškove snosi Zavod ima za dane provedene na obrazovanju pravo na:

1. novčanu pomoć u dnevnom iznosu koji utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom i
2. naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(2) Osnovica za utvrđivanje dnevnog iznosa iz stavka 1. točke 1. ovoga članka je 50 % minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja.

(3) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima za dane provedene na osposobljavanju pravo na:

1. novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i
2. naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(4) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na profesionalnu rehabilitaciju ima pravo na novčanu pomoć, naknadu troškova prijevoza, smještaja i prehrane pod uvjetima i u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

Članak 65.

(1) Isplaćivanje novčane pomoći iz članka 64. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona obustavlja se korisniku:

1. kada zaključi ugovor o radu koji traje kraće od obrazovanja

2. kada ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesecni primitak odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

3. za vrijeme trajanja pritvora ili istražnog zatvora

4. za vrijeme izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca i

5. kada nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac.

(2) Korisniku novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za preostalo vrijeme ugovorenog obrazovanja, pod uvjetom da u roku od osam dana od prestanka okolnosti koja je dovila do obustave nastavi obrazovanje i prijavi se Zavodu.

Članak 66.

Pravo na novčanu pomoć iz članka 64. stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnuje radni odnos u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu

2. prekine obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu

3. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi

4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25 % udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge

6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator

7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

10. se zaposli prema posebnim propisima

11. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno

invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći

12. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

13. ostvari pravo na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima

14. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15. navrši 65 godina života ili

16. se odjavi s evidencije.

Članak 69.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona:

1. ako je poseban doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje devet mjeseci u posljednja 24 mjeseca prije prestanka radnog odnosa

2. ako mu je radni odnos prestao bez njegove krivnje ili pristanka i

3. ako uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

(2) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za člana posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka čini prosjek osnovice na koju su obračunani i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(4) Ako se osnovica za utvrđivanje visine novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavka 3. ovoga članka, nezaposlenoj osobi utvrđuje se osnovica u visini minimalne plaće, ovisno o postotku provedenom na radu.

Članak 72.

(1) Postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe.

(2) Prestao važiti

(3) O zahtjevu iz stavaka 1. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(4) O žalbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(5) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 73.

(1) Postupak za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba pokreće po službenoj dužnosti regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda.

(2) O žalbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 75.

(1) Nezaposlena osoba kojoj je na teret Zavoda izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo, dužna ih je vratiti Zavodu zbog stjecanja bez osnove.

(2) Visinu nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem po službenoj dužnosti.

(3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Ako je na osnovi pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca radnik vraćen na rad i počeo raditi te su mu uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen, radnik je dužan vratiti Zavodu iznose isplaćene novčane naknade.

(6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka Zavod ima pravo na povrat uplaćenog doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Članak 83.

Zavod, na temelju javnih ovlasti, obavlja sljedeće poslove:

1. prati, analizira i istražuje gospodarska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost te njihove međusobne utjecaje na temelju čega predlaže mјere za unapređenje zapošljavanja

2. vodi evidencije i izdaje potvrde o nezaposlenima i drugim osobama, posreduje pri zapošljavanju između poslodavaca i osoba koje traže zaposlenje, prati potrebe za radnicima, njihovo zapošljavanje te u tom smislu surađuje s poslodavcima u Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije

3. samostalno ili u suradnji sa socijalnim partnerima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim osobama organizira i provodi programe profesionalnog usmjeravanja, obrazovanja te druge oblike aktivne politike zapošljavanja
4. surađuje s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s potrebama za radnicima i provođenja profesionalnog usmjeravanja
5. prati provedbu programa obrazovanja koje organizira odnosno troškove snosi Zavod, radi vrednovanja stečenih kompetencija polaznika i učinkovitosti programa s obzirom na zapošljivost
6. provodi međunarodne ugovore o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti
7. obavlja poslove zapošljavanja hrvatskih državljana u inozemstvu i ostvarivanja njihovih prava
8. rješava o pravima nezaposlenih osoba i obavlja isplatu naknada na temelju donesenih rješenja
9. podnosi jednom godišnje Vladi Republike Hrvatske i Gospodarsko-socijalnom vijeću izvješće o radu Zavoda i to do 30. travnja za proteklu godinu i
10. obavlja druge poslove utvrđene ovim i drugim posebnim zakonima, Statutom i aktima Zavoda.

Članak 92.

- (1) Inspeksijski nadzor nad zakonitošću obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnih i fizičkih osoba iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i obavljanja povremenog rada redovitim učenika srednjoškolskih ustanova iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona kod poslodavaca obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu.
- (2) Inspeksijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitim učenika u srednjoškolskim ustanovama iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona obavlja prosjetna inspekcija prema posebnom propisu.
- (3) U provedbi inspeksijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zabraniti će privremeno rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti, obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnim i fizičkim osobama odnosno obavljanje poslova posredovanja za povremeni rad redovitim učenika srednjoškolskim ustanovama koje te djelatnosti odnosno poslove obavljaju protivno članku 4. stvcima 2., 4., 5., 6., 7. i 11. ovoga Zakona.
- (4) Žalba izjavljena protiv rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovitim učenika iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1. ako sklopi ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a Zavod mu nije odobrio korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa (članak 39. stavak 1.)
2. ako ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne sklopi u pisanom obliku (članak 40. stavak 1.)
3. ako osobi koja ima ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa naloži prekovremeni rad bez njezine pisane izjave o dobrovoljnem pristanku na takav rad (članak 40. stavak 2.)
4. ako osobi koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa naloži obavljanje poslova u razdoblju između 22 sata uvečer i 6 sati ujutro te nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi (članak 40. stavak 3.)
5. ako sezonskog radnika u poljoprivredi zaposli na poslovima koji se ne smatraju privremenim odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi (članak 78. stavak 1.)
6. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, za svaki radni dan ne sklopi prije početka rada (članak 79. stavak 1.)
7. ako zaposli sezonskog radnika u poljoprivredi u trajanju dužem od devedeset dana tijekom kalendarske godine (članak 79. stavak 4.) i
8. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi sklopi s osobom izuzetom člankom 78. stavkom 6. ovoga Zakona, ili s maloljetnikom, ili s osobom koja koristi rodiljna ili roditeljska prava prema posebnom propisu (članak 79. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 95.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. privremeno ili povremeno u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a ima sjedište u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora te o tome nije obavijestila ministarstvo nadležno za rad (članak 4. stavak 3.)
2. uz djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja druge djelatnosti, a koje nisu djelatnost istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnost savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu (članak 4. stavak 4.)

3. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz naplatu naknade od tražitelja zaposlenja (članak 4. stavak 6.)

4. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslove posredovanja za povremeni rad redovitih učenika prije upisa u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 7.) i

5. u pravnom prometu, poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu ne navede broj pod kojim je upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 10.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 kuna do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(3) Novčanom kaznom od 4000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 96.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba koji nije Zavodu prijavio potrebu za radnikom na propisanom obrascu ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mesta putem javnog natječaja (članak 32. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 2000,00 do 8000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Svrha dokumenta	Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada
Datum dokumenta	03. listopada 2024.
Verzija dokumenta	Elektronička verzija
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Broj 45. iz Plana zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2024. godinu.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	Predstavnici nadležnih ministarstava, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te socijalni partneri.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada bio je objavljen na mrežnim stranicama Središnjeg državnog portala „e-Savjetovanja“.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Nacrt prijedloga zakona bio je objavljen u razdoblju od 27.08.2024. do 25.09.2024. godine na internetskoj stranici: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=28241
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Pučki pravobranitelj, Pravobranitelj za djecu, Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i Hrvatska gospodarska komora
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Dostavljeno je 19 komentara, od čega je 6 identičnih komentara Pravobranitelja za osobe s invaliditetom.
Primjedbe koje su prihvaćene	Prihvaćena je primjedba Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, dok ostale nisu prihvaćene iz razloga navedenih u Analizi dostavljenih komentara koja se nalazi u prilogu ovoga Obrasca.
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvaćanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Troškova nije bilo.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu rada

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	PUČKI PRAVOBORANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA	<p>Pučka pravobraniteljica podržava cilj prijedloga Zakona, iskazan u Obrascu prethodne procjene, u kojem je navedeno kako će se izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada nastojati pružiti adekvatna materijalno-pravna zaštita nezaposlenim osobama. Naime, istaknuto je kako novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti mora osobu zaštiti u razdoblju nezaposlenosti kako bi se ista mogla posvetiti traženju kvalitetnog i stabilnog posla. U izvješću pučke pravobraniteljice za 2023. godinu istaknuli smo kako je zakonske promjene, koje su bile najavljene za četvrti kvartal 2023. godine, potrebno što skorije donijeti, a kako bi se obuhvatilo veći broj nezaposlenih osoba u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje budiće u 2023. godini samo 20,1% nezaposlenih ostvarivalo pravo na novčanu naknadu.</p> <p>Međutim, mišljenja smo da objavljeni prijedlog Zakona neće u potpunosti ostvariti iskazane ciljeve jer su blaži kriteriji za ostvarivanje prava na novčanu naknadu propisani samo za osobe mlađe od 30 godina. Također, smatramo da bi bilo korisno učiniti javno dostupnom analizu novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, čija izrada je najavljena u Obrascu prethodne procjene za rujan 2022. godine, budući bi na taj način bili dostupni analitički i statistički podaci koji su predstavljali podlogu za prijedlog Zakona, što bi omogućilo još kvalitetniju raspravu o zakonskom prijedlogu.</p> <p>Prije svega, radi upoznavanja javnosti s ciljem i planiranim učincima predloženih odredbi, smatramo bitnim pružiti adekvatno obrazloženje odredbi, u skladu sa člankom 175. Poslovnika Hrvatskog sabora te Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, br. 140/09).</p> <p>Prijedlog Zakona popraćen adekvatnim obrazloženjem pojedinih normi doprinio bi ujednačenoj primjeni Zakona i njegovom boljem razumijevanju</p>	Nije prihvaćen	<p>Analiza adekvatnosti novčane naknade nije javno dostupna, ali je dostavljena svim članovima Radne skupine kao podloga za izradu izmjena i dopuna Zakona o tržištu rada. Također, imajući u vidu da se radi o izmjenama i dopunama Zakona, mišljenja smo da su obrazloženja odredbi dostatna. Vezano uz komentar kako Zakon neće u potpunosti ostvariti iskazane ciljeve, smatramo kako isti nije opravдан jer je potrebno sagledati cijelokupne izmjene koje će doprinijeti poboljšanju statusa nezaposlenih osoba, a ne samo izmjene vezane uz mlade.</p>

			od strane građana koji će koristiti pojedine usluge koje Hrvatski zavod za zapošljavanje pruža. Stoga smatramo potrebnim jasnije obrazložiti svaku odredbu prijedloga Zakona, ne samo pojedinih odredbi kao što je to ovdje slučaj, na način da obrazloženje ne sadrži samo prepričanu odredbu već daje njezino tumačenje.		
2	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA	<p>U nastavku iznosimo mišljenje Grupacije charter djelatnosti HGK.</p> <p>Već dugi niz godina Grupacija naglašava potrebu nautičkog turizma, odnosno charter djelatnosti za rješenjem kod zapošljavanja čistačica samo na jedan do dva dana tjedno. Naime tijekom smjene gostiju koja je uobičajeno subotom, charter agencije imaju potrebu za dodatnim zaposlenicima na radnom mjestu čistačica, a teško pronalaze način kako ih zaposlit.</p> <p>Trenutno se koriste svi raspoloživi modaliteti zaposlenja poput ugovora o dodatnom radu, studentskog ugovora i slično, ali u praksi više od pola predviđenih zaposlenika su ad hoc angažirani zaposlenici na dan čišćenja što znatno otežava prijavu i rješavanje potrebne papirologije. Među čestim zaposlenicima su i domaćice, koje nije moguće adekvatno prijaviti ni unaprijed, jer ih nije moguće regulirati Ugovorom o dodatnom radu, a nisu voljne otvoriti neku vrstu sporedne djelatnosti samo zbog nekoliko subota tijekom sezone.</p> <p>Grupacija ističe kako, iako se primjerice za određenu subotu dogovori 50 čistačica/čistača, na jutro čišćenja nikada se ne pojave svi dogovoreni čistači/čistačice, štoviše, dogodi se da ih nedostaje i više od polovice dogovorenih, ponekad uz opravdan, a ponekad i neopravдан razlog. U trenutku kada se prebroje svi koji nedostaju kreće potraga za zamjenama koje je potrebno na adekvatan način prijaviti.</p> <p>Bitno je naglasiti da se radi o teškom fizičkom poslu, nimalo jednostavnom ni atraktivnom zanimanju po opisu rada, niti po tome što je angažman samo jedan do dva dana tjedno, tako da su poslodavci sretni kada pronađu bilo koga tko je voljan i sposoban i jednostavno ne mogu razmišljati o propuštanju angažiranja dostupnog radnika iz proceduralnih razloga, što je u tom trenutku problem.</p>	Nije prihvaćen	Proširenje primjene vaučera u poljoprivredi i na poslove u djelatnosti nautičkog turizma, smatramo da nije prihvatljivo iz razloga što je intencija zakonodavca bila da se zapošljavanje u poljoprivredi pojednostavi kako bi se prilagodilo nepredvidivim vremenskim uvjetima rada. Mišljenja smo da poslovi u djelatnosti nautičkog turizma nisu takvog karaktera, pa stoga nema osnove za uređivanje takve vrste rada. Poslodavci imaju mogućnost zapošljavanja radnika temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme ili ugovora o dodatnom radu na način kako je to uređeno Zakonom o radu.

		<p>Stoga, kako bi olakšali administrativni dio angažmana svih vrsta potencijalnih radnika u tom jednom danu tjedno, ovim putem Grupacija predlaže vaučer koji bi djelovao po istom principu kao u poljoprivredi. Grupacija također moli da se razmotri mogućnost da se putem vaučera mogu prijaviti sve zaposlene i nezaposlene osobe kako bi poslodavac imao opciju na brz i jednostavan način prijaviti na određeni dan sve osobe koje se pojave na čišćenju.</p> <p>Važno je naglasiti da se na ovaj način u sezoni svake subote angažira nekoliko tisuća hrvatskih radnika, dio je nezaposlenih (pa čak i trajno nezaposlenih), a dio je iz bazena zaposlenih koji na ovaj način legalno upotpunjaju svoj kućni budžet. U ovom vidu zapošljavanja nije moguće uvesti/zaposliti stranu radnu snagu, osim one koja je ovdje već zakonito uz radnu dozvolu.</p> <p>Turizam je u Hrvatskoj jedna od najvažnijih gospodarskih grana s visokim udjelom u BDP-u. Novim Zakonom o turizmu kreira se okvir za podizanje kvalitete, a nautički turizam je upravo vid turizma koji privlači goste visoke platežne moći kojima je kvaliteta imperativ. Ulaskom na bespriječorno čist i uredan brod na samom dolasku daje gostu najbolji mogući prvi utisak na uslugu. Stvaranjem uvjeta za jednostavno reguliranje djelatnika u ovom povremenom radu, omogućuje se podizanje kvalitete u čišćenju i pripremi plovila za ovu zahtjevnu kategoriju gostiju. Hrvatska je velesila u nautičkom turizmu i po tome je prepoznata diljem svijeta i ovim malim koracima se ide u smjeru bolje kvalitete usluge u ovom selektivnom obliku turizma.</p>			
3	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA	Sukladno članku 9. i 10. Zakona o pravobranitelju za djecu (Narodne novine, broj 73/17), u nastavku dostavljamo mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada. Našim dopisom DPR-011-01/22-0035 od 21. prosinca 2022. bili smo vam uputili inicijativu za dopunu propisa u vezi sa zapošljavanjem učenika posredstvom srednjoškolskih ustanova (tzv. učeničkih servisa). Podržavamo pojedina rješenja koja su u vezi s time uvrštena u predmetni prijedlog zakona od strane Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a čije smo reguliranje predlagali našim ranijim	Nije prihvaćen	Iako se radi o djeci, valja istaknuti kako isti više nemaju status redovitog učenika, već su isti polaznici obrazovanja odraslih. Kao takvi, iako im se svjedodžba vrednuje jednakoj kao i ona stečena u redovitom sustavu obrazovanja, pohađaju program obrazovanja koji u pravilu traje kraće od redovitog te takav sustav ne prepoznaće školske praznike. Stoga za ovu kategoriju djece na raspolaganju je zapošljavanje temeljem ugovora o radu sukladno općem propisu o radu.

		<p>dopisom. No, koristimo priliku da ovim putem (kao i kroz sustav e-savjetovanja) ukažemo na još neka pitanja koja smatramo potrebnim regulirati predmetnim prijedlogom zakona radi zaštite najboljeg interesa djece.</p> <p>Smatramo potrebnim istaknuti da su se Uredu pravobranitelja za djecu obratili roditelji koji ukazuju na nelogičnost zakonske regulative koja obavljanje rada posredstvom srednjoškolskih ustanova dozvoljava samo redovitim učenicima koji pohađaju srednje škole. Roditelji ukazuju na nemogućnost da djeca koja pohađaju srednjoškolske programe u sustavu obrazovanja odraslih, kao što su pučka otvorena učilišta, a koja nisu redoviti učenici srednjih škola, također obavljaju rad kod poslodavca posredstvom srednjoškolskih ustanova.</p> <p>U svojem radu Ured pravobranitelja za djecu susreće se sa situacijama u kojima djeca pohađaju srednjoškolske programe obrazovanja u ustanovama za obrazovanje odraslih iz različitih razloga. Neki od razloga su, primjerice, školska fobija te vršnjačko nasilje i propust nadležnih tijela u redovitom srednjoškolskom obrazovanju da zaštite dijete od nasilja, zbog čega učenici nastavljaju svoje srednjoškolsko obrazovanje izvan redovnog sustava srednjih škola u ustanovama za obrazovanje odraslih. Takvi učenici prema sadašnjem zakonskom rješenju nemaju pravo rada posredstvom tzv. učeničkih servisa, iako će završetkom srednjoškolskog programa za obrazovanje odraslih steći srednjoškolsku svjedodžbu.</p> <p>S obzirom na činjenicu da su svjedodžbe o završenom srednjoškolskom programu u ustanovama za obrazovanje odraslih valjane na tržištu rada i potvrđuju stjecanje određene kvalifikacije, nameće se pitanje opravdanosti nemogućnosti da ti učenici, polaznici srednjoškolskih programa u ustanovama za obrazovanje odraslih, s obzirom da se radi o djeci koja bi trebala uživati posebnu zaštitu države, rade posredstvom srednjoškolskih ustanova.</p> <p>Navedeno bi se moglo realizirati sklapanjem sporazuma ustanove za obrazovanje odraslih sa srednjoškolskom ustanovom (školom ili učeničkim domom) koja obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju učenika. U takvoj situaciji takva vrsta rada ne bi bila rezervirana samo za redovite učenike, već bi omogućila i drugoj djeci koja</p>	
--	--	--	--

			<p>završavaju srednjoškolske programe izvan redovitog sustava srednjoškolskog odgoja i obrazovanja da rade uz posredovanje tzv. učeničkih servisa čija uloga je, osim posredovanja, i zaštita prava i interesa djeteta koje radi posredstvom tzv. učeničkog servisa.</p> <p>Predlažemo stoga, propisati zakonsku mogućnost da i učenici, polaznici srednjoškolskih programa u ustanovama izvan redovnih srednjih škola obavljaju rad posredstvom tzv. učeničkih servisa.</p>		
4	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 2.	<p>Smatramo da je odredbu članka 5. stavka 2. prijedloga Zakona potrebno izmijeniti odnosno uskladiti s odredbom članka 19.a Zakona o radu (Narodne novine, br. br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda RH, dalje u tekstu: ZOR), a time ujedno i s odredbama Direktive Vijeća 94/33/EZ te Konvencije br. 138 o najnižoj dobi za zapošljavanje Međunarodne organizacije rada).</p> <p>Naime, u članku 19.a ZOR-a izričito je navedeno da se djetetom smatra osoba koja je mlađa od 15 godina te da se zabranjuje rad djeteta. Dakle, dok prema odredbama ZOR-a nije dopušten rad djeteta mlađeg od 15 godina, predložena odredba članka 5. stavka 2. prijedloga Zakona dopušta rad učenika mlađeg od 15 godina uz pisani suglasnost nadležnog inspektora, pri čemu nije postavljena minimalna dob za povremeni rad redovitih učenika.</p> <p>Skrećemo pozornost da je Konvencijom br. 138 o najnižoj dobi za zapošljavanje Međunarodne organizacije rada (Narodne novine – međunarodni ugovori, br. 3/02) u članku 1. propisano da će svaka članica za koju je konvencija na snazi, provoditi nacionalnu politiku koja ima za cilj osigurati djelotvorno ukidanje dječjeg rada i postupno podići najnižu dobnu granicu za zapošljavanje ili rad do razine koja je u skladu s najpotpunijim tjelesnim i duševnim razvojem mlađih osoba. U članku 2. stavku 3. Konvencije navedeno je da najniža dob ne smije biti niža od dobi za završavanje obveznog školovanja, a u svakom slučaju ne smije biti niža od 15 godina. Sukladno članku 7. stavku 1. nacionalnim zakonima može se dopustiti zapošljavanje ili rad, na lakšim poslovima, osobama u dobi od 13 do 15 godina starosti, koji rad:</p> <p>(a) izvjesno neće biti štetan za njihovo zdravlje ili razvoj; i</p>	Nije prihvaćen	<p>Institut povremenog rada redovitih učenika uređen ovim Zakonom razlikuje se od rada maloljetnika temeljem Zakona o radu, pa su i uvjeti za sklapanje ugovora različiti. Dob učenika postavljena je uvjetom prema kojem isti mora pohađati srednju školu i dok je u statusu redovitog učenika može koristiti institut povremenog rada. Nadalje, s obzirom da i prema važećem uređenju suglasnost za posredovanje za rad redovitog učenika mlađeg od 15 godina daje Državni inspektorat, opravdano je zadržati važeće rješenje. Osim toga, navedeno tijelo nije u tom dijelu imalo primjedbi. Vezano uz zaštitu zdravlja, razvoja i čudorednosti maloljetnika, valja istaknuti kako i važeće uređenje povremenog rada redovitih učenika vodi računa o takvoj zaštiti, a o ista će biti propisana i novim Pravilnikom.</p>

		<p>(b) nije takav da šteti njihovom pohađanju škole, sudjelovanju u programima profesionalne orientacije ili izobrazbe odobrenim od strane nadležne vlasti ili njihovim sposobnostima da imaju korist od nastave koju pohađaju.</p> <p>Također, člankom 1. stavkom 1. Direktive Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994. o zaštiti mlađih ljudi na radu (Službeni list L 216, 20. 8. 1994.) propisano je da države članice osiguravaju da najniža dob za rad ili zaposlenje nije niža od najniže dobi predviđene za završetak obveznog redovitog školovanja kako je uvedena nacionalnim pravom ili u svakom slučaju nije niža od 15 godina. Iznimno, prema članku 4. stavku 2. točki b. Direktive, djeca u dobi od najmanje 14 godina mogla bi obavljati lakše poslove, dok bi ih djeca u dobi od 13 godina mogla obavljati ograničen broj sati tjedno u slučaju kategorija rada koje određuje nacionalno zakonodavstvo.</p> <p>S obzirom na navedeno, smatramo kako je zakonskom odredbom potrebno postaviti minimalnu dobu za obavljanje povremenog rada redovitim učenika, neovisno o činjenici što je uobičajena doba za upis u srednje škole 14 godina. Naime, moguće je da srednju školu upiše i dijete mlađe od 14 godina.</p> <p>U članku 5.a stavku 2. propisano je i da je za povremeni rad redovitim učenika mlađih od 15 godina potrebna pisana suglasnost nadležnog inspektora. Istimemo da je zadnjim izmjenama i dopunama ZOR-a, koje su stupile na snagu 1. siječnja 2023. godine, propisano da je za sudjelovanje na naplatnim aktivnostima u snimanju filmova, oglašavanja, izvođenja kulturnih djela i sportskim natjecanjima potrebno prethodno pribaviti odobrenje tijela nadležnog za poslove socijalne skrbi. Prije navedenih zakonskih izmjena odobrenje su izdavali inspektor rada Državnog inspektorata. Radi ujednačene primjene standarada u procjeni psihofizičkih sposobnosti djeteta, mišljenja smo kako je potrebno uskladiti odredbe prijedloga Zakona s ranije navedenim odredbama (ZOR-a, kao i Direktive Vijeća 94/33/EZ te Konvencije br. 138 o najnižoj dobi za zapošljavanje Međunarodne organizacije rada)</p> <p>Stoga predlažemo izmjenu stavka 2., kao i dodavanje novih</p>	
--	--	--	--

			<p>stavaka 3. i 4. koji bi glasili:</p> <p>„(2) Za posredovanje za rad maloljetnog redovitog učenika srednjoškolske ustanove moraju imati pisanu suglasnost njegovog zakonskog zastupnika ili skrbitnika.</p> <p>(3) Učenik koji je navršio 14 godina, a mlađi je od 15 godina, za posredovanje za rad mora imati i pisanu suglasnost tijela nadležnog za poslove socijalne skrbi te može povremeno raditi na poslovima koji ne ugrožavaju njegovo zdravlje, sigurnost, čudoređe, školovanje ili razvoj.</p> <p>(4) Zabranjen je povremeni rad redovitih učenika mlađih od 14 godina.“</p>		
5	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 2.	<p>Ured pravobranitelja za djecu prima pritužbe roditelja u vezi s nepriznavanjem obavljenog rada učenika od strane poslodavaca kad taj rad učenici obavljaju posredstvom srednjoškolskih ustanova. Roditelji se pritužuju da prava i interesi učenika koji rade preko tzv. učeničkih servisa nisu u tim slučajevima zaštićeni. Upoznati smo s odredbom članka 17. stavka 3. Pravilnika o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem (Narodne novine, broj 28/19) kojom je propisano da je ugovor o povremenom radu redovitog učenika za srednjoškolske ustanove koje obavljaju posao učeničkih servisa vjerodostojna isprava za obračun i naplatu zarade za obavljeni rad redovitog učenika. Tako su srednjoškolske ustanove dužne zaštiti učenika prilikom potraživanja zarade za obavljeni rad, ako je poslodavac potvrdio obavljeni rad, te solidarno odgovarati za isplatu zarade. No, poslodavac mora priznati obavljeni rad učenika, odnosno ovjeriti i dopuniti taj ugovor sa stvarnim brojem sati rada i iznosom zarade učenika. U slučaju da poslodavac ne prizna obavljeni rad i ne ovjeri i ne dopuni taj ugovor sa stvarnim brojem sati rada i iznosom zarade učenika, učenik ostaje bez zarade. Nažalost, na tržištu rada roditelji i djeca nailaze na poslodavce koji ne postupaju u dobroj vjeri ili iz nekog drugog razloga ne žele ovjeriti ugovor učeniku, zbog čega učenici ostaju bez priznavanja obavljenog rada i zarade. Smatramo da takvo nepriznavanje obavljenog rada predstavlja gospodarsko iskoriščavanje djeteta koje je zabranjeno Konvencijom o pravima djeteta kojom se djetetu jamči pravo na zaštitu od gospodarskog iskoriščavanja i</p>	Nije prihvaćen	<p>Priznavanje obavljenog rada može biti predmet spora kod raznih vrsta ugovora temeljem kojega se obavlja neki rad. U tom slučaju valjalo bi nespororno utvrditi je li rad obavljen, koji rad i u kojem trajanju ili nije uopće obavljen. Utvrđivanje te činjenice nije sporno ako inspekcija rada zatekne na radu kod naručitelja posla učenika, ali naknadno dokazivanje te činjenice trebalo bi biti predmet sudskog postupka. Također, odredbom članka 22. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima zaposlenim kod poslodavca (NN, br. 55/24) propisana je dužnost vođenja evidencije o trajanju rada određenih kategorija fizičkih osoba, između ostalog i redovitim učenika koji kod poslodavca obavljaju povremeni rad posredstvom ovlaštenih srednjoškolskih ustanova u skladu s posebnim propisom. Na ovaj način olakšano je dokazivanje činjenice stvarnog rada učenika.</p>

			<p>obavljanja svakog rada koji bi za dijete bio pogibeljan ili ometao njegovo obrazovanje ili bio štetan za njegovo zdravlje ili njegov tjelesni, duševni, duhovni, moralni ili socijalni razvoj.</p> <p>Prema dostupnim nam informacijama, u ovim slučajevima dosad nije bilo odgovarajućeg nadzora u kojem bi bila utvrđena i sankcionirana povreda od strane poslodavca na štetu djeteta, te je roditeljima i djeci preostajalo jedino podnijeti tužbu redovnom суду opće nadležnosti radi priznavanja obavljenog rada i potraživanja neisplaćene zarade. Ovakve povrede na štetu djeteta u ovom obliku rada roditelji i srednjoškolske ustanove koje obavljaju djelatnost posredovanja trebali bi prijaviti Državnom inspektoratu, odnosno inspekciji rada, a srednjoškolske ustanove ne bi smjele obavljati poslove posredovanja za one poslodavce za koje saznaju da su postupali na štetu djeteta.</p> <p>Slijedom navedenog, predlažemo da se u predmetnom prijedlogu zakona reguliraju situacije u kojima poslodavac kao naručitelj posla ne želi priznati obavljeni učenikov rad, ne želi ovjeriti ugovor, niti dopuniti ga sa stvarnim brojem sati rada i iznosom zarade, odnosno da se predvidi rješenje kojim bi se onemogućilo poslodavcu u postupanju protivno pravima i interesima učenika u vezi njegova rada.</p> <p>Također, predlažemo propisati mјere koje inspektor rada može izreći poslodavcu za slučaj da poslodavac postupa na štetu učenika te ne ovjeri i ne dopuni ugovor o povremenom radu učenika sa stvarnim satima rada i iznosom zarade učenika, u slučajevima kad je učenik stvarno radio kod poslodavca, kao i prekršajne kazne za poslodavca i fizičku osobu kod poslodavca u tim slučajevima.</p>		
6	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 5.	<p>Predlažemo da se u stavku 1. točka 6. briše. Smatramo kako je uvjet da nezaposlena osoba u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, ne smije ispunjavati uvjete za starosnu mirovinu, suvišan. Naime, pravo na starosnu mirovinu osiguranik stječe kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža. Iznimku bi moglo predstavljati žene koje u 2024. godini mogu stići pravo na starosnu mirovinu u dobi od 63 godine i 6 mjeseci ili osoba koja ispunjava uvjete za starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika (60 godina života i 41 godina staža osiguranja). Ukoliko bi se točka 6. odnosila na navedene kategorije osoba,</p>	Nije prihvaćen	Za stjecanje statusa nezaposlene osobe u smislu ovoga Zakona bitno je da osoba koja nije u radnom odnosu odnosno ne obavlja samostalnu djelatnost, ne ispunjava uvjeta za starosnu mirovinu. Relevantna je činjenica ispunjavanje uvjeta za starosnu mirovinu, a ne samo ostvarivanje prava. Naime, netko može imati 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, ali nije podnio zahtjev za priznavanje prava na starosnu mirovinu. Međutim, valja napomenuti kako se nezaposlenom osobom smatra osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad u dobi od 15

			<p>smatramo je suvišnom i predlažemo njezino brisanje, osobito uzimajući u obzir potrebu što duljeg ostanka na tržištu rada i mjere usmjerene na aktivno traženje posla.</p>		<p>do 65 godina, a za osobe starije od 65 godina života, neovisno o ostalim uvjetima, na raspolaganju je mogućnost prijave u evidenciju tražitelja zaposlenja te je na taj način istima omogućeno korištenje usluga Zavoda.</p>
7	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 7.	<p>Predložena je odredba članka 17. stavka 1. prema kojoj Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji, ako ta osoba:</p> <p>9. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti</p> <p>18. navrši 65 godina života.</p> <p>S obzirom da pravo na starosnu mirovinu osiguranik stječe kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, a u točki 18. je naveden kriterij dobi (65 godina) predlažemo da se u točki 9. riječi ispuni uvjete za starosnu mirovinu brišu.</p> <p>Skrećemo pozornost da su navedena dva uvjeta i kontradiktorna budući da određeni osiguranik uvjete za starosnu mirovinu ne stječe automatski čim navrši 65 godina života, već je potrebno ostvariti i drugi uvjet od 15 godina mirovinskog staža. Dakle, moguće je da osoba od 65 godina života nema 15 godina mirovinskog staža, ali se neće moći prijaviti kao nezaposlena osoba što bi joj moglo pomoći u traženju posla.</p> <p>Stoga predlažemo da ostane samo uvjet iz točke 18. kako bi se otklonila eventualna dvojba, odnosno nejasnoća, da se žene koje u 2024. godini mogu steći pravo na starosnu mirovinu u dobi od 63 godine i 6 meseci, ne bi mogle prijaviti kao nezaposlene osobe.</p>	Nije prihvaćen	Za stjecanje statusa nezaposlene osobe u smislu ovoga Zakona bitno je da osoba koja nije u radnom odnosu odnosno ne obavlja samostalnu djelatnost, ne ispunjava uvjeta za starosnu mirovinu. Relevantna je činjenica ispunjavanje uvjeta za starosnu mirovinu, a ne samo ostvarivanje prava. Naime, netko može imati 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, ali nije podnio zahtjev za priznavanje prava na starosnu mirovinu. Međutim, valja napomenuti kako se nezaposlenom osobom smatra osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad u dobi od 15 do 65 godina, a za osobe starije od 65 godina života, neovisno o ostalim uvjetima, na raspolaganju je mogućnost prijave u evidenciju tražitelja zaposlenja te je na taj način istima omogućeno korištenje usluga Zavoda.
8	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 12.	<p>Odredbom članka 36. stavka 3. prijedloga Zakona propisuje se da ocjenjivanje zahtjeva za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar.</p> <p>Postupci koji se vode za ostvarivanje prava s osnove nezaposlenosti imaju sve karakteristike upravnog postupka te smatramo da bi s obzirom na sredstva namijenjena za provedbu aktivne politike zapošljavanja, kao i važnost ovih</p>	Nije prihvaćen	Mjere aktivne politike zapošljavanja nisu prava, već se radi o mjerama koje se definiraju na godišnjoj razini sukladno potrebama tržišta rada. Zakonom su jasno propisana prava, a korištenje mjere aktivne politike zapošljavanja je mogućnost i stoga se odobravanje korištenja mjere aktivne politike zapošljavanja ne smatra upravnom stvari.

		<p>mjera, o realizaciji ovog prava trebalo odlučivati u upravnom postupku donošenjem upravnog akta. Ujedno je isključenjem primjene Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, br. 47/09 i 110/21) dovedena u pitanje mogućnost učinkovitog korištenja raspoloživih pravnih lijekova na odluke o dodjeljivanju potpora za zapošljavanje i obrazovanje te je isključena mogućnost da sudovi odlučuju drugačije.</p> <p>Nadalje, smatramo kako bi odredba kojom se odluci o dodjeljivanju potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktive politike zapošljavanja nijeće karakter upravnog akta, mogla voditi do kršenja članka 29. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90-5/14, dalje: Ustav RH) kojim je zajamčena sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti.</p> <p>Naime, njome je nezaposlena osoba, onemogućena zaštiti svoje pravo (s osnove nezaposlenosti) podnošenjem žalbe odnosno sudske tužbe. Takvo je stajalište zauzeo i Ustavni sud RH u Odluci U-III/617/2006 (Narodne novine, br. 21/11) u kojoj ističe kako pravo na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava RH, uvijek mora biti tumačeno u svjetlu vladavine prava kojoj je načelo pravne sigurnosti jedan od temeljnih aspekata naglašavajući kako ono zahtjeva da sve stranke imaju djelotvorno pravno sredstvo pred domaćim sudovima koje im omogućuje da brane svoja prava.</p>			
9	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 16.	<p>U članku 45. propisano je da pravo na novčanu pomoć iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona prestaje ako korisnik: 13. ispuni uvjete za starosnu mirovinu. S obzirom da je točkom 16. propisano da pravo prestaje i kada korisnik navrši 65 godina života predlažemo da se u točki 13. riječi ispuni uvjete za starosnu mirovinu brišu.</p>	Nije prihvaćen	Za stjecanje statusa nezaposlene osobe u smislu ovoga Zakona bitno je da osoba koja nije u radnom odnosu odnosno ne obavlja samostalnu djelatnost, ne ispunjava uvjeta za starosnu mirovinu. Relevantna je činjenica ispunjavanje uvjeta za starosnu mirovinu, a ne samo ostvarivanje prava. Naime, netko može imati 65 godina života i 15 godina mirovinskoga staža, ali nije podnio zahtjev za priznavanje prava na starosnu mirovinu. Međutim, valja napomenuti kako se nezaposlenom osobom smatra osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad u dobi od 15 do 65 godina, a za osobe starije od 65 godina živjeta, neovisno o ostalim uvjetima, na raspolaganju je mogućnost prijave u evidenciju tražitelja

					zaposlenja te je na taj način istima omogućeno korištenje usluga Zavoda.
10	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 20.	<p>Podržavamo da se u članku 48. brišu stavci 2. i 3. Međutim, osmatramo da se trebalo pristupiti i ambicioznijem normativnom uređenju dosadašnjeg stavka 1. Kao što je već navedeno, javnosti nisu poznati rezultati analiza novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, čija izrada je najavljena u Obrascu prethodne procjene za ovaj prijedlog Zakona, pa nisu poznati ni najčešći razlozi zbog kojih se odbija pravo na novčanu naknadu.</p> <p>Ukazujemo da u praksi neki radnici na nagovor, inicijativu ili pritisak poslodavca potpisuju pisane sporazume o prestanku radnog odnosa, apsolutno nesvesni činjenice da samo zbog toga neće moći ostvariti pravo na novčanu naknadu. Mišljenja smo da se radi o skupini radnika koja će, ako je ispunila sve druge uvjete za ostvarivanje prava na novčanu naknadu, a osobito uvjet devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca, posve neopravdano ostati bez mogućnosti ostvarivanja prava na novčanu naknadu. Iako je formalnopravno svaka ugovorna strana slobodna sama odlučiti o sporazumnom prestanku ugovornog odnosa, u praksi se pokazalo da pojedini radnici posustaju pred pritiscima poslodavca, a koji mogu imati štetne učinke ne samo na njihov radni odnos već i na kvalitetu privatnog života. Stoga predlažemo da se razmotri brisanje dosadašnje točke 2. u članku 48. stavku 1. Zakona o tržištu rada, kojim je propisano da pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa, odnosno službe.</p> <p>U još nepovoljnijim situacijama nalaze se radnici koji ne znaju razlog prestanka radnog odnosa, jer ih je poslodavac odjavio kod nadležnih tijela osiguranja, bez postojanja odluke o otkazu, što sve upućuje na nezakonito postupanje poslodavca, čije štetne posljedice snose njegovi bivši radnici.</p> <p>Nadalje, mogući su slučajevi nezakonitog redovnog otkaza uvjetovanog skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanrednog otkaza ugovora o radu, kojeg će radnik osporavati pred nadležnim sudom. Sukladno prijedlogu Zakona, neovisno o ishodu sudskega postupka kojim se osporava</p>	Nije prihvaćen	<p>Smatramo da nije prihvatljivo omogućiti ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti osobi koja je utjecajem svoje volje ili krivnje postala nezaposlena. Također, smatramo kako za sve nepravilnosti koje se događaju kod načina prestanka radnog odnosa, valja ukazati na nadležnost inspekcije rada Državnog inspektorata. U odnosu na slučajevе u kojima nezaposlena osoba osporava pred nadležnim sudom redovni otkaz ugovora o radu uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanredni otkaz ugovora o radu, valja napomenuti kako je nezaposlena osoba, kao stranka u upravnom postupku pokrenutom na zahtjev stranke, dužna priložiti dokaz iz kojega je moguće nesporno utvrditi način prestanka radnog odnosa kod poslodavca. Ukoliko je stranka priložila dokaz temeljem kojeg se može nesporno utvrditi da stranka ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu (npr. odluku o otkazu ugovora o radu zbog skrivljenog ponašanja radnika), Zavod će rješenjem njezin zahtjev odbiti. Međutim, ako se u postupku utvrdi da je stranka, nezaposlena osoba, protiv takve odluke poslodavca pokrenula sudske postupak u kojem osporava zakonitost odluke poslodavca o otkazu ugovora o radu, Zavod može prekinuti upravni postupak dok se ne riješi prethodno pravno pitanje tj. način prestanka radnog odnosa pred nadležnim sudom. Stoga, u opisanom slučaju, Zavod neće automatski odbiti zahtjev nezaposlene osobe već prekinuti upravni postupak i nakon rješavanja prethodnog pitanja odlučiti o zahtjevu o pravu na novčanu naknadu.</p>

			<p>nezakoniti otkaz ugovora o radu, odnosno prestanak službe, radnik za vrijeme trajanja sudskog postupka i do pravomoćne usvajajuće sudske odluke ne ostvaruje pravo na novčanu naknadu. Ovakvim rješenjem će dijelu nezakonito otpuštenih radnika biti još više otežana njihova financijska situacija, potencijalno ih onemogućavajući na sudsku zaštitu njihovih prava.</p> <p>U situaciji redovnog, skrivenog i izvanrednog prestanka radnog odnosa i njegovih financijskih reperkusija, smatramo da je potrebno uvesti mehanizme kojima bi se pravo na novčanu naknadu ipak osiguralo onim radnicima koji su pokrenuli sudski postupak radi osporavanja odluke o otkazu ugovora o radu te će ovisno o ishodu sudskog postupka radnik ili zadržati ili vratiti iznos isplaćen na ime novčane naknade.</p> <p>U prilog ovakvim stajalištima govori i godišnje izvješće za Hrvatsku za 2024. godinu (eng. 2024 Country Report – Croatia), gdje je Europska komisija naglasila kako je u vezi preporuke za poboljšanjem primjerenosti naknade za nezaposlene ostvaren ograničen napredak. Istaknuto je da novčane naknade ne pružaju odgovarajuću sigurnosnu mrežu za otpuštene radnike te da je stopa ostvarivanja prava na novčanu naknadu niska za samozaposlene osobe i radnike s ugovorima o radu na određeno vrijeme.</p> <p>U Zajedničkom izvješću za zapošljavanje iz 2024. godine (eng. Joint Employment Report 2024) navedeno je kako Hrvatska planira zakonodavnim izmjenama povećati iznos i produljiti trajanje naknade za nezaposlene, kao i ublažiti uvjete za radnike u ranjivim situacijama. S obzirom na objavljeni prijedlog Zakona, stajališta smo da će se ostvariti samo dio najavljenih ciljeva.</p>		
11	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidninu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidnina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidnina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se ostvarivalo pravo na osobnu invalidninu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidnine niti se osobna invalidnina umanjivala za iznos invalidske mirovine. Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka Ustavnog suda, RH 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada</p>	
--	--	---	--

		<p>(NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod. Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet. Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življenje i život u zajednici osoba s invaliditetom.</p> <p>Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski cenzus. Stoga ne bi bilo smisleno da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom</p>	
--	--	---	--

			odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta. Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.		
12	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidinu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidinina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidinina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se ostvarivalo pravo na osobnu invalidinu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidinine niti	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>se osobna invalidnina umanjivala za iznos invalidske mirovine. Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka Ustavnog suda, RH 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod. Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu</p>	
--	--	---	--

		<p>sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet. Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življenje i život u zajednici osoba s invaliditetom.</p> <p>Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski census. Stoga ne bi bilo smisленo da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovodile u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta.</p> <p>Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.</p>			
13	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidinu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidnina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidnina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se ostvarivalo pravo na osobnu invalidninu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidnine niti se osobna invalidnina umanjivala za iznos invalidske mirovine. Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka Ustavnog suda, RH</p>	
--	--	---	--

		<p>61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod. Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet.</p> <p>Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življenje i život u zajednici osoba s invaliditetom.</p> <p>Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski cenzus. Stoga ne bi</p>	
--	--	--	--

			bilo smisleno da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovodile u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta. Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.		
14	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidinu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidinina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidinina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>ostvarivalo pravo na osobnu invalidninu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidnine niti se osobna invalidnina umanjivala za iznos invalidske mirovine.</p> <p>Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka Ustavnog suda, RH 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod.</p>		
--	--	---	--	--

			<p>Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet. Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življenje i život u zajednici osoba s invaliditetom.</p> <p>Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski cenzus. Stoga ne bi bilo smisleno da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovodile u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta.</p> <p>Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.</p>		
15	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidinu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidinina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidinina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se ostvarivalo pravo na osobnu invalidinu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidnine niti se osobna invalidinina umanjivala za iznos invalidske mirovine. Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidinu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na</p>	
--	--	--	--

		<p>temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odluka Ustavnog suda, RH 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod. Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet. Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življenje i život u zajednici osoba s invaliditetom.</p> <p>Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je</p>	
--	--	--	--

			<p>riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski census. Stoga ne bi bilo smisleno da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovodile u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta.</p> <p>Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.</p>		
16	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	Tijekom 2023. godine Pravobranitelj za osobe s invaliditetom zaprimio je više pritužbi osoba s invaliditetom koji su na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) ostvarile pravo na osobnu invalidinu, jer im je od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje: Zavod) priznato pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade, primjenom odredbe članka 52. stavka 2. Zakona o tržištu rada. Iz dostavljenih rješenja bilo je razvidno je da se odluka temeljila na odredbi čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada kojim je propisano da pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz st. 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade. Pri utvrđivanju činjeničnog stanja osobna invalidinina je tada uzeta u obzir kao naknada koja se ostvaruje po posebnom propisu. Iz navedenih rješenja Zavoda, vidljivo je da je osobna invalidinina u postupku utvrđivanja prava na novčanu naknadu primjenom čl. 52. st. 2. Zakona o tržištu rada bila izjednačena s invalidskom mirovinom zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Međutim, invalidska mirovina zbog	Prihvaćen	Prihvaća se.

		<p>profesionalne nesposobnosti za rad je vrsta redovnog primanja koje služi zadovoljavanju osnovnih životnih potreba za razliku od svrhe radi koje se ostvarivalo pravo na osobnu invalidinu. Tome u prilog ide i činjenica da se invalidska mirovina također nije umanjivala za iznos osobne invalidnine niti se osobna invalidnina umanjivala za iznos invalidske mirovine. Mišljenja smo da je zakonodavac pod naknadama ostvarenim po posebnom propisu imao na umu istovrsne naknade iz raznih sustava koje služe zadovoljavanju svakodnevnih egzistencijalnih potreba poput izrijekom navedene invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad.</p> <p>Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je Zakon o inkluzivnom dodatku (NN, br. 156/23) prema kojem je inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ovim Zakonom objedinjuje se pravo na osobnu invalidinu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koje se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN, br. 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08 - Odлуka Ustavnog suda, RH 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (NN, br. 118/18, 32/20 i 18/22). Jednako kao i nekada osobna invalidnina, inkluzivni dodatak nije naknada koja služi za podmirenje osnovnih životnih potreba.</p> <p>S obzirom da je stupanjem na snagu Zakona o inkluzivnom dodatku uveden inkluzivni dodatak kao potpuno nova naknada za osobe s invaliditetom, predlažemo da se u čl. 22. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada jasno naznači da se pod „naknada po posebnom propisu“ ne podrazumijeva inkluzivni dodatak i Zakon o inkluzivnom dodatku.</p> <p>Iako se u zakonskoj odredbi i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada spominje naknada po posebnom propisu, a bez specificiranja o kojoj se vrsti naknade radi, mišljenja smo da okolnost da</p>		
--	--	---	--	--

			nezaposlena osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak ne bi smjela utjecati na visinu novčane naknade koju isplaćuje Zavod. Stoga ne bi bilo smisleno, da se iznos novčane naknade koju ostvaruje nezaposlena osoba prijavljena u evidenciju nezaposlenih osoba u Zavodu sukladno Zakonu o tržištu rada, a koja također služi za zadovoljavanje egzistencijalnih potreba u periodu nezaposlenosti, umanjuje za iznos inkluzivnog dodatka čija je namjena podmirivanje drugačijih troškova vezanih uz invaliditet. Isplaćivanjem razlike do utvrđene visine novčane naknade osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak, izravno i grubo se utječe na svrhu inkluzivnog dodatka koja tako gubi svoje značenje, budući da će zbog umanjenja novčane naknade inkluzivni dodatak biti korišten za podmirenje osnovnih životnih potreba. Značajno je napomenuti da se pravo na inkluzivni dodatak ostvaruje tako da na najkvalitetniji mogući način podržavaju neovisno življjenje i život u zajednici osoba s invaliditetom. Osim toga, ovim Zakonom o inkluzivnom dodatku omogućeno je osobama s invaliditetom da uz plaću ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak budući da je riječ o naknadi koja služi za podmirenje troškova vezanih uz invaliditet, te kao takva ne smije biti vezana uz prihodovni ili imovinski cenzus. Stoga ne bi bilo smisleno da se nezaposlenim osobama s invaliditetom koje ostvaruju pravo na novčanu naknadu upravo zato što nisu u radnom odnosu i ne mogu se uzdržavati od svog rada, ista umanjuje jer ostvaruju pravo na inkluzivni dodatak. Time bi se nezaposlene osobe s invaliditetom dodatno dovodile u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe s invaliditetom koje se mogu uzdržavati svojim radom, a inkluzivni dodatak koristiti isključivo za potrebe koje proizlaze iz invaliditeta. Zaključno, ova zasebna zakonska prava iz različitih sustava ne bi smjela biti u suodnosu niti bi okolnost da se novčana naknada i inkluzivni dodatak isplaćuju iz državnog proračuna trebala biti od utjecaja prilikom utvrđivanja visine novčane naknade koju isplaćuje Zavod za vrijeme nezaposlenosti, već bi to trebala biti isključivo svrha radi koje se pravo na novčanu naknadu ostvaruje.		
17	PUČKI	PRIJEDLOG ZAKONA O	Sukladno komentarima	Nije prihvaćen	Zbog pojačane gospodarske

	PRAVOBRANITELJ	IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 22.	navedenima za članak 20. prijedloga Zakona, predlažemo da se razmotri mogućnost većeg iznosa novčane naknade za razdoblje od 91. do 181. dana korištenja novčane naknade.		aktivnosti u Republici Hrvatskoj u protekle dvije godine bilježimo najveći broj osiguranika, najmanji broj nezaposlenih osoba i porast zaposlenih stranih radnika - državljana trećih zemalja. Stoga u takvim uvjetima visoke potražnje za radom i zamjetnog nedostatka radne snage uslijed čega raste potreba za uvozom strane radne snage te posljedičnih pritisaka na rast plaća, mišljenja smo da je opravданo povećanje visine novčane naknade nakon 90-og dana korištenja u predloženoj visini.
18	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 28.	Sukladno komentarima navedenim uz članak 5. prijedloga Zakona, predlažemo da se u novom stavku 1. članka 58. u točki 9. brišu riječi ispunite uvjete za starosnu mirovinu.	Nije prihvaćen	Za stjecanje statusa nezaposlene osobe u smislu ovoga Zakona bitno je da osoba koja nije u radnom odnosu odnosno ne obavlja samostalnu djelatnost, ne ispunjava uvjeta za starosnu mirovinu. Relevantna je činjenica ispunjavanje uvjeta za starosnu mirovinu, a ne samo ostvarivanje prava. Naime, netko može imati 65 godina života i 15 godina mirovinskoga staža, ali nije podnio zahtjev za priznavanje prava na starosnu mirovinu. Međutim, valja napomenuti kako se nezaposlenom osobom smatra osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad u dobi od 15 do 65 godina, a za osobe starije od 65 godina života, neovisno o ostalim uvjetima, na raspolaganju je mogućnost prijave u evidenciju tražitelja zaposlenja te je na taj način istima omogućeno korištenje usluga Zavoda.
19	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA, Članak 39.	U članku 39. predmetnog prijedloga zakona kojim se mijenja članak 92. Zakona o tržištu rada predlažemo propisati mјere (primjerice otklanjanje utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti), koje može poduzeti inspektor rada prema poslodavcu koji postupi protivno odredbama članka 5.a stavaka 9., 10. i 11. Zakona o tržištu rada. Primjećujemo da je člankom 40. kojim se mijenja članak 94. Zakona o tržištu rada u stavku 1. točkama 3., 4. i 5. propisano prekršajno kažnjavanje poslodavca u slučaju ako izvrši isplatu zarade u iznosu manjem od minimalne učenikove zarade po satu, ako ne izvrši isplatu uvećane zarade za sate rada nedjeljom, blagdanom i neradnim danom te ako ne izvrši isplatu zarade, doprinosa i naknadu najkasnije 15 dana od završetka rada. Smatramo da prekršajne kazne za poslodavce u ovim slučajevima svakako	Nije prihvaćen	Kada je riječ o postupanju inspekcije rada Državnog inspektorata, valja napomenuti da ista kada postupa temeljem Zakona o radu ne nalaže poslodavcu isplatu plaće, već upravnom mjerom nalaže poslodavcu samo da radniku izda obračun neisplaćene plaće. Stoga smatramo da je u slučaju neisplate učenikove zarade prihvatljiva samo prekršajnopravna sankcija poslodavca.

		<p>trebaju biti propisane, no isto tako da bi trebalo predvidjeti ovlast inspektora rada da u slučaju povrede odredaba članka 5.a stavaka 9., 10. i 11. Zakona o tržištu rada naredi poslodavcu otklanjanje nepravilnosti počinjene na štetu djeteta odmah, bez odgode, odnosno da odmah isplati zaradu koja učeniku pripada, da odmah isplati uvećanu zaradu za rad nedjeljom, blagdanom i neradnim danom i da odmah isplati zaradu, doprinose i naknadu srednjoškolskoj ustanovi.</p>		
--	--	---	--	--